პროლეტარიელნო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ხუთშაბათი, 18 აპრილი, 1946 წ. № 79 (7552). ფასი 20 კაპ.

საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის პარტიული აქტივის კრებამ განიხილა ახალ ხუთწლედში დედაქალაქის ბოლშევიკთა წინაშე მდგომი ამოცანები და დასახა სათანადო ღონისძიებანი.

თბილისის ბოლშევიკების, თვითეული მშრომელის პატრიოტული მოვალეობაა მთელი ენერგიით იბრძოლოს დასახული პროგრამის შესასრულებლად, განუხრელად განახორციელოს პარტიის, მთავრობის, ხალხთა ბელადის დიდი სტალინის დავალებანი.

ლენინ-სტალინის პარტიის ხელმძღვანელობით, დიდი სტალინის წინამძღოლობით წინ, ახალი გამარჯვებებისაკენ!

პარტიული ორგანიზაციების საბრძოლო ამოცანები

ორ დღეს მიმდინარეობდა თბილისის პარტიული აქტივის კრება, რომელმაც განიხილა სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების ხუთწლიანი გეგმიდან გამომდინარე ამოცანები.

ახალი ხუთწლიანი გეგმის ძირითადი ამოცანები გენიალურად გახსაზღვრა ამხანაგმა **სტალინმა** თავის წინასაარჩევნო სიტყვაში 1946 წლის 9 თებერვალს. წარმოდგენა რომ ვიქონიოთ, თუ რა უდიდეს პერსპექტივებს სახავს ახალი ხუთწლედი ჩვენი ქვეყნის წინაშე, საკმარისია ითქვას, რომ საბჭოთა კავშირში სამრეწველო პროდუქციის გამოშვება 1940 წლის დონეს 48 პროცენტით გადააჭარბებს 1950 წელს. ეს არის მრეწველობის განვითარების ისეთი ტემპი რომლის შესახებ ოცნებაც არ შეუძლია არც ერთ კაპიტალისტურ ქვეყანას.

მთელი საბჭოთა ხალხი, თვითეული საბჭოთა პატრიოტი უდიდესი აღფრთოვანებით შეხვდა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მიერ მიღებულ კანონს სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების 1946-1950 წლების ხუთწლიანი გეგმის შესახებ. ამ კანონის განხილვისას ხალხმა გამოხატა ერთსულოვანი მზადყოფნა ყველაფერი გააკეთოს მისი ბოლშევიკურად შესრულებისათვის.

„სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების ხუთწლიანი გეგმა, — სთქვა თავის მოხსენებაში თბილისის პარტიული აქტივის საქალაქო კრებაზე საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა ამხანაგმა კ. ნ. ჩარკვიანმა,—პრამარტო მთლიანად, არამედ გადაჭარბებითაც იქნება შესრულებული. ამის საწინდარია მთელი საბჭოთა ხალხის მაღალი შეგნებულობა და პატრიოტიზმი, ბოლშევიკური პარტიისა და ხალხის ბელადის ამხანაგ **სტალინის** ბრძნული ხელმძღვანელობა“.

მეოთხე სტალინური ხუთწლედი უზრუნველჰყოფს ჩვენი რესპუბლიკის მთელი სახალხო მეურნეობისა და კულტურის ახალ მძლავრ აღმავლობას, საფუძველს უყრის საქართველოში მრეწველობის მთელი რიგი ახალი დარგების განვითარებას.

საქართველოში შენდება მეტალურგიული ქარხანა, რომლის აგება ამხანაგ სტალინის წინადადებით ჯერ კიდევ 1940 წელს დაიწყო. ომმა შეაჩერა მისი მშენებლობა. მეოთხე სტალინური ხუთწლედი ამ ქარხნის სახით ჩვენს რესპუბლიკას მისცემს უდიდეს სამრეწველო ობიექტს, სადაც 15 ათასზე მეტი მუშა და ინჟინერ-ტექნიკოსი იმუშავებს. ქარხანას მთელი ქალაქი ექნება 40-45 ათასი სული მოსახლეობით. საქართველოს მეორე ინდუსტრიულ ცენტრში — ქუთაისში შენდება საავტომობილო ქარხანა, რომელიც უაღრესად რენტაბელურ სატვირთო მანქანებს გამოუშვებს.

ამიერკავკასიის მეტალურგიული ქარხნის მშენებლობასთან დაკავშირებით მეოთხე ხუთწლედში ახალი ქვანახშირის შახტების მშენებლობა ჩაღდება ტყიბულს, ტყვარჩელისა და ახალციხის საბადოებში. დიდდება ელექტროსადგურების სიმძლავრე ამ ვარაუდით, რომ მთლიანად დაკმაყოფილდეს როგორც მრეწველობის, ისე მთელი მოსახლეობის მოთხოვნილება. ხრამის, ჩითახევის, ტყიბულის, დიღმის ჰიდროელსადგურების მშენებლობა, რომ არაფერი ვთქვათ მთელ რიგ ძცირე ჰიდროელექტროსადგურებზე, ნათელ წარმოდგენას გვაძლევს, თუ რა დიდი პერსპექტივებია დასახული ამ მიმართულებით მეოთხე სტალინურ ხუთწლედში.

უახლოეს წლებში ჩვენს რესპუბლიკას შეემატება მთელი რიგი ახალი სამრეწველო საწარმოები.

მეოთხე სტალინურ ხუთწლედში ასევე უდიდესი ამოცანებია დასახული სოფლის მეურნეობის შემდგომი აღმავლობის უზრუნველსაყოფად. მკვეთრად გაიზრდება მოსავლიანობა. 60 პროცენტით დიდდება 1945 წელთან შედარებით საინჟინრო სისტემებით სარწყავი ფართობი. სოფლის მეურნეობის დარგში ახალ ძძლავრ აღმავლობას მოწმობს ჩაისა და ციტრუსების პლანტაციების გადიდება, ევკალიპტის ნარგავების ზრდა.

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა ამხანაგმა კ. ნ. ჩარკვიანმა თავის მოხსენებაში ვრცლად დაახასიათა თბილისის პარტიული ორგანიზაციის როლი და ამოცანები იმ უდიდეს სამუშაოთა შესრულებაში, რაც მეოთხე სტალინური ხუთწლედით არის გათვალისწინებული.

მეოთხე სტალინური ხუთწლედის **გრანდიოზული** ამოცანები წარმატებით რომ შევასრულოთ, საჭიროა კანონი სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების 1946-1950 წლების ხუთწლიანი გეგმის შესახებ ფართოდ გავაცნოთ თვითეულ საბჭოთა მოქალაქეს, გავაძლიეროთ პარტიული ორგანიზაციების სააგიტაციო-პროპაგანდისტული მუშაობა ამ მიმართულებით. პარტიული ორგანიზაციები მოწოდებული არიან გააჩაღონ ბრძოლა თვიდან თვემდე, კვარტალიდან კვარტალამდე, წლიდან წლამდე საწარმოო გეგმების მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულებისათვის.

თბილისის პარტიული აქტივის კრებაზე ფართოდ გაიშალა ბოლშევიკური კრიტიკა და თვითკრიტიკა. თბილისის მრეწველობის იმ საწარმოებს, რომლებმაც გასულ წელს გეგმა ვერ შეასრულეს და მიმდინარე წელსაც ჩამორჩებიან, ეს კრიტიკა განსაკუთრებით შეეხო. ასეთია საავტომობილო ტრანსპორტის სამინისტროს საწარმოები, რომლებმაც გეგმა 96,5 პროცენტით შეასრულეს, მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროს საწარმოები, რომლებმაც გეგმის შესრულების ასეთივე მაჩვენებლები მოგვცეს, და საკავშირო დაქვემდებარების საწარმოები, რომლებმაც გეგმის მხოლოდ 80,5 პროცენტით შესრულება უზრუნველყვეს. გეგმის შეუსრულებლობის ძირითადი მიზეზი ის იყო, რომ ბევრი წამყვანი საწარმო მშვიდობიანი დროის რელსებზე გადასვლისას ზომებს არ იღებდა მოემარაგებინა სათანადო ნედლეული, შეეხარჩუნებინა და შეევსო მუშათა კადრები. ომიანობის დროინდელი ზოგიერთი ჩვეულებრივ ახლაც ხელს უშლის მთელ რიგ საწარმოებს. ეს განსაკუთრებით ეხება მუშათა შეგროვების, მომზადებისა და შენარჩუნების საქმეს. ბევრი საწარმოს ხელმძღვანელი დღესაც ფიქრობს, რომ მას „ზევიდან“ გამოუგზავნიან მუშახელს. ასეთ განწყობილებას ერთხელ და სამუდამოდ უნდა მოეღოს ბოლო. საჭიროა განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს მუშათა შეგროვებას, მათ შენარჩუნებას, ახალი კადრების მომზადებას. ამისათვის საჭიროა გავაუმჯობესოთ მუშათა საყოფაცხოვრებო პირობები, ახალი ძალით გავაჩაღოთ სტახანოვური მოძრაობა და სოციალისტური შეჯიბრება, სისტემატურად გავავრცელოთ მოწინავე სტახანოველთა გამოცდილება, დავნერგოთ რაციონალიზატორული წინადადებანი, ყოველმხრივ შევუწყოთ ხელი მუშათა გამომგონებლობას.

მეოთხე სტალინურ ხუთწლედში დიდი სამუშაოებია გათვალისწინებული ქალაქ თბილისის კეთილმოწყობისა და გამშვენიერებისათვის. თბილისი უზრუნველყოფილი იქნება ელექტროგანათებით, სასმელი და სამეურნეო წყლით. ამ მიზნით იგება ახალი წყალსადენები. დიდი სამუშაოებია გათვალისწინებული ქალაქის კომუნალურ მშენებლობის ხაზით. ხუთწლიანი გეგმა ითვალისწინებს ინდივიდუალური საბინაო მშენებლების ფართოდ დაკრედიტებას. საცხოვრებელ სახლებთან ერთად ქალაქს შეემატება ახალი სკოლების, კინოთეატრების, საავადმყოფოების, საბავშვო სახლების მოხდენილი შენობები.

ახალ ხუთწლედში უდიდესი სამუშაო აქვთ შესასრულებელი ჩვენს საალმშენებლო ორგანიზაციებს. მათ წარმატებით უნდა განახორციელონ თბილისის სტალინის საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველთა კრებაზე ამხანაგ ლ. პ. ბერიას სიტყვაში მოცემული მითითებები. ამავე დროს ჩვენი მსხვილი საწარმოების დირექტორები აქტიურად უნდა დაეხმარონ საალმშენებლო ორგანიზაციებს.

დიდი ამოცანები ეკისრება მშრომელთა დეპუტატების თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომს მეოთხე ხუთწლედში საქალაქო მეურნეობის დარგში დასახულ ამოცანათა წარმატებით შესრულებისათვის.

ახალი სახლების მშენებლობა, ახალი შენობების აგება ჩვენს არქიტექტორებს ავალებს უფრო ღრმად და სერიოზულად დააპროექტონ ახალი ობიექტები.

თბილისის პარტიულმა აქტივმა საფუძვლიანად იმსჯელა მეცნიერების ამოცანებზე მეოთხე სტალინურ ხუთწლედში. საკავშირო მთავრობის დადგენილება მეცნიერ მუშაკთა მატერიალური მდგომარეობის გაუმჯობესების შესახებ ახალ მძლავრ სტიმულს ჰქმნის მეცნიერების შემდგომი წინსვლისათვის.

საქართველოს ბოლშევიკები, რომლებიც სტალინურ ტრადიციებზე აღზრდილნი არიან ამხანაგ ლ. პ. ბერიას მიერ, წარმატებით შეასრულებენ მეოთხე ხუთწლედით დასახულ დიად ამოცანებს და უზრუნველჰყოფენ ჩვენი რესპუბლიკის შემდგომ ძძლავრ აყვავებას. ამის თავდებია ბოლშევიკური პარტიის ბრძნული ხელმძღვანელობა, ხალხთა ბელადის დიდი **სტალინის** გენია.

სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების ხუთწლიანი გეგმა და თბილისის პარტიული ორგანიზაციის ამოცანები

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივნის ამხ. **კ. ნ. ჩარკვიანის** მოხსენება თბილისის პარტიული ორგანიზაციის აქტივის კრებაზე 1946 წლის 16 აპრილს*)

ამხანაგებო!

ჰიტლერულ გერმანიასთან საბჭოთა ხალხის დიდი სამამულო ომის ძლევამოსილად დამთავრების შემდეგ ჯერ ერთი წელიც არ გასულა. ამ მოკლე ვადის განმავლობაში ჩვენმა ხალხმა უკვე ბევრი რამ გააკეთა საბჭოთა ქვეყნისათვის ომით მიყენებული ჭრილობების მოსაშუშებლად. საბჭოთა კავშირის სამხრეთ ნაწილში აღდგენილია მთელი რიგი უდიდესი მეტალურგიული საწარმოები, ქვანახშირის შახტები, მაღაროები. შენდება ოკუპანტების მიერ დანგრეული ქალაქები, სოფლები. ჩვენი ქვეყნის სახალხო მეურნეობა მშვიდობიანი განვითარების რელსებზე გადავიდა.

ომისშემდგომი პერიოდის უდიდესი პოლიტიკური და სამეურნეო მნიშვნელობის ღირსშესანიშნავი მოვლენა იყო სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მიერ სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების 1946-1950 წლების ხუთწლიანი გეგმის კანონის მიღება.

„ახალი ხუთწლიანი გეგმის ძირითადი ამოცანები,—ამბობს ამხანაგი სტალინი, — ის არის, რომ აღვადგინოთ ჩვენი ქვეყნის დაზარალებული რაიონები, აღვადგინოთ მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის ომამდელი დონე და შემდეგ გადავაჭარბოთ ამ დონეს ცოტად თუ ბევრად მნიშვნელოვანი ოდენობით“.

ამხანაგ სტალინის ამ მითითებათა შესაბამისად უმაღლესი საბჭოს სესიის მიერ მიღებულ ხუთწლიანი გეგმის კანონში სსრ კავშირის მთელი მრეწველობის პროდუქციის მოცულობა 1950 წელს განსაზღვრულია 205 მილიარდი მანეთის რაოდენობით (1926-27 წლების ფასებით) ნაცვლად 1940 წლის 138,5 მილიარდი მანეთისა. ეს ნიშნავს, რომ საბჭოთა კავშირში სამრეწველო პროდუქციის გამოშვება 1950 წელს 48 პროცენტით გადააჭარბებს 1940 წლის დონეს.

სსრ კავშირის მთელი სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ზრდა ხუთწლედის დამლევისათვის დაგეგმილია 27 პროცენტით 1940 წელთან შედარებით.

ეს ციფრები მოწმობენ მშენებლობისა და სამრეწველო და სასოფლო-სამეურნეო წარმოების უდიდეს გაშლას მომდინარე ხუთწლედში. არც ერთ კაპიტალისტურ ქვეყანას არ შეუძლია თუნდაც იოცნებოს მეურნეობის განვითარების ასეთ ტემპებზე. ჩვენ, საბჭოთა ადამიანებს, უფლება გვაქვს ვიამაყოთ იმით, რომ მხოლოდ ჩვენს სოციალისტურ სამშობლოს ძალუძს დაისახოს და გადაჭრას ასეთი გრანდიოზული ამოცანები.

ახლა კიდევ უფრო ნათელი ხდება ვერაგ მტერზე ჩვენი დიადი გამარჯვების მთელი მნიშვნელობა, ვინაიდან გერმანელ ფაშისტ და იაპონელ აგრესორთა წინააღმდეგ ომის მხოლოდ ძლევამოსილმა დამთავრებამ მოგვცა შესაძლებლობა დავბრუნებოდით მშვიდობიან შემოქმედებითს მუშაობას კომუნიზმის მშენებლობისათვის.

ამიტომ არის, რომ ჩვენი ქვეყნის ასეულ მილიონობით მშრომელნი, რომლებიც უკვე ახორციელებენ ახალი ხუთწლიანი გეგმის წინასწარდასახულობებს, მხურვალე სიყვარულისა და მადლობის სიტყვებით მიმართავენ მოსისხლე მტრებზე საბჭოთა ხალხის გამარჯვების ორგანიზატორს — ჩვეულ დიდ ბელადსა და მხედართმთავარს ამხანაგ **სტალინს.** (ტაში).

სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების ხუთწლიანი გეგმა არა მარტო მთლიანად, არამედ გადაჭარბებითაც იქნება შესრულებული. ამის საწინდარია მთელი საბჭოთა ხალხის მაღალი შეგნებულობა და პატრიოტიზმი, ბოლშევიკური პარტიისა და ხალხის ბელადის ამხანაგ **სტალინის** ბრძნული ხელმძღვანელობა. (ტაში).

I

ახალი ხუთწლიანი გეგმის მიზანია, პირველ რიგში, დანგრეული მეურნეობის აღდგენა საბჭოთა კავშირის იმ რესპუბლიკებსა და ოლქებში, რომლებიც ოკუპაციისაგან დაზარალდნენ. ამასთან ერთად გეგმა ითვალისწინებს დიდ სამუშაოთა შესრულებას ჩვენი ქვეყნის მთელი სახალხო მეურნეობის შემდგომი განვითარებისათვის.

ხუთწლიანი გეგმის კანონი უზრუნველჰყოფს საბჭოთა საქართველოს მეურნეობისა და კულტურის ახალ მძლავრ აღმავლობას. ხუთწლედის განმავლობაში კაპიტალური დაბანდებანი საქართველოს სს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში შეადგენენ 4.120 მილიონ მანეთს 1926-27 წლების სახარჯთაღრიცხვო ფასებით.

მომდინარე ხუთწლედში საქართველოს ეკონომიური განვითარების დახასიათებელ თავისებურებას წარმოადგენს ძძლავრი ზრდა მისი ძძიმე ინდუსტრიისა, რომელიც მთელი სახალხო მეურნეობის აყვავების საფუძველია.

ხუთწლიანი გეგმის კანონის იმ ნაწილში, რომელიც საბჭოთა საქართველოს ეხება, ყურადღებას იპყრობს ნუსხა ნატურალური პროდუქციის ძირითადი სახეებისა 1950 წლისათვის. საქართველოს სს რესპუბლიკის სამრეწველო პროდუქციის ნომენკლატურაში პირველად ჩნდება შავი ლითონები — თუჯი, ფოლადი, ჩნდება კოქსი, ჩნდება ავტომობილები.

აი სამრეწველო პროდუქციის გამოშვების ზოგიერთი მაჩვენებელი 1950 წელს 1940 წლის სათანადო ციფრებთან შედარებით:

	1950 წ.	1940 წ.	ზრდა პროცენტობით 1950 წელს 1940 წელთან შედარებით
თუჯი (ათას ტონობით)	330	—	—
ფოლადი (ათას ტონობით)	185	—	—
ქვანახშირი (ათას ტონობით)	2.400	625	284
ელექტროენერგია (მილიონ კილოვატსაათობით)	1.300	740,5	78
მარგანეცის მადანი (ათას ტონობით)	2.040	1.448	41
კოქსი (ათას ტონობით)	450	—	—
ავტომობილი (ათას ცალობით)	15	—	—
ლითონმჭრელი დაზგა (ცალობით)	1.700	803	112
შალეული (ათას მეტრობით)	3.795	1.923	97
აბრეშუმის ქსოვილი (ათას მეტრობით)	6.830	5.290	29
ჩაი (ტონობით)	17.900	10.961	63

ზემომოყვანილი ციფრები მოწმობენ, ჯერ ერთი, იმას, რომ მიმდინარე ხუთწლედში განუზომლად იზრდება საქართველოს სს რესპუბლიკის მრეწველობის ნატურალური პროდუქციის ყველა ძირითადი სახე; მეორე, და რაც მთავარია, ეს ციფრები მოწმობენ ჩვენი მრეწველობის ხარისხობრივ ზრდას, მრეწველობისა, რომლის დახასიათებელ თავისებურებად ხდება ის, რომ სჭარბობს შავი მეტალურგია და მანქანათმშენებლობა.

მრეწველობასთან ერთად შემდგომ ვითარდება საქართველოს მრავალფეროვანი და მთელი საბჭოთა კავშირისათვის ძვირფასი სოფლის მეურნეობა. ხუთწლედის მანძილზე ჩაის პლანტაციების ფართობი გაიზრდება 7,5 ათასი ჰექტარით, ციტრუსების ფართობი—11.000 ჰექტარით, ამასთან ძირითადი ყურადღება ეთმობა ციტრუსთა ყველაზე ძვირფასი სახეების—ლიმონისა და ფორთოხლის განვითარებას. უზრუნველყოფილია მევენახეობის, მეაბრეშუმეობისა და მეთამბაქოობის მნიშვნელოვანი ზრდა. დიდდება ყველა სახის პირუტყვის სულადობა სოფლის მეურნეობაში.

დიდი სამუშაოებია გათვალისწინებული ქალაქებსა და მუშათა დაბებში კომუნალური მეურნეობისა და საბინაო-საყოფაცხოვრებო მშენებლობის ხაზით. საკმარისია ითქვას, რომ ხუთწლედის მანძილზე საქართველოში აგებულ უნდა იქნას 732.000 კვადრატული მეტრი ახალი საცხოვრებელი ფართობი.

ასეთია ზოგადად საქართველოს სს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის განვითარების ხუთწლიანი გეგმის მაჩვენებლები დაწყებულ ხუთწლედში.

II

პარტიული ორგანიზაციები და მშრომელები ფართოდ უნდა იქნან გაცნობილნი ხუთწლიანი გეგმის ძირითად ამოცანებს. ამ აზრით პარტიული აქტივის კრებისათვის ინტერესო არ იქნება მოკლებული გაეცნოს იმ უდიდეს სამუშაოებს, რომლებიც საქართველოში ხუთწლიანი გეგმის თანახმად ტარდება.

როგორც ზემოთ აღვნიშნე, ჩვენი მეურნეობის განვითარებაში გადამწყვეტია შავი მეტალურგიის შექმნა. საქართველოში მეტალურგიული ქარხნის მშენებლობის ინიციატივა ამხანაგ სტალინს ეკუთვნის. 1940 წლის შემოდგომაზე, ამხანაგ სტალინის წინადადებით, მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება საქართველოს კოქსვადი ქვანახშირისა და აზერბაიჯანის რკინის მადნის ბაზაზე შავი ლითონების წარმოების ორგანიზაციის შესახებ. გადაწყდა მეტალურგიული ქარხნის აგება ქალაქ თბილისის რაიონში.

როგორც იცით, ქარხნის მშენებლობა დაწყებულ იქნა, მაგრამ ჩვენს სამშობლოზე ჰიტლერელ ავაზაკთა თავდასხმამ და დიდი სამამულო ომის დაწყებამ გამოიწვია ამ მშენებლობის შეწყვეტა.

1944 წელს მეტალურგიული ქარხნის მშენებლობა განახლდა. ქარხანა შენდება რუსთავში. ქარხნის ტერიტორიაზე უკვე ორი წელიწადია სწარმოებს ინტენსიური მუშაობა. აგებულია და ექსპლოატაციაშია დროებითი საერთო საცხოვრებლები და მუდმივი საცხოვრებელი სახლები 28.000 კაცისათვის. ქარხნის ტერიტორიაზე უკვე აღიმართა დამხმარე საამქროთა კორპუსები. საძირკველი ჩაეყარა მარტენის ღუმელებს, შენდება რთული მიწისქვეშა მეურნეობა, ქალაქური ტიპის დიდი ხიდი მდინარე მტკვარზე.

ქარხნის სიმძლავრეა 430.000 ტონა თუჯი, 500.000 ტონა ფოლადი, 380.000 ტონაზე მეტი სხვადასხვა ნაგლინი.

ქარხანაში იმუშავებს 15.000-ზე მეტი მუშა და ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკი. მათ მოსათავსებლად ოჯახებიანად დაპროექტებულია მთელი ქალაქის აგება, რომლის მოსახლეობა იქნება 40-45 ათასი კაცი.

ქარხნის მშენებელთა კოლექტივმა, მშენებლობის უფროს ამხ. გიორგაძისა და მთავარ ინჟინერ ამხ. ბარამიძის მეთაურობით, დიდი მუშაობა შეასრულა. სერიოზულ მიღწევად უნდა ჩაითვალოს საბინაო ფონდის შექმნა მშენებლობისათვის საჭირო მუშათა დიდი კონტინგენტების მისაღებად. მშენებლობის სამმართველო ღონისძიებებს იღებს აგრეთვე თავისი საკარიერო მეურნეობისა და სამშენებლო მასალათა დამამზადებელ საწარმოთა შესაქმნელად.

მაგრამ არ შეიძლება ითქვას, რომ მშენებელთა მუშაობას ნაკლოვანებები არ ჰქონდეს. მშენებლებმა ყურადღების ცენტრში უნდა დააყენონ სამუშაოთა ხარისხის გაუმჯობესებისათვის ბრძოლის ამოცანა. ამ საქმეში მათ ჯერ კიდევ ყველაფერი რიგზე როდი აქვთ. მეტი აქტივობა უნდა გამოიჩინოს მეტალურგიული ქარხნის დირექციამ — ამხანაგებმა გომელაურმა და ქაშაკაშვილმა — როგორც მშენებლობისადმი ტექნიკური კონტროლის გაძლიერების ხაზით, ისე ქარხნის მოწყობილობის მიღებისა და კადრების მომზადების საქმეში.

ხუთწლედის მეორე დიდი ობიექტი, რომელიც საქართველოს პარტიული და საბჭოთა ორგანოების მხრივ სერიოზულ ყურადღებას მოითხოვს, არის ქუთაისის საავტომობილო ქარხანა. ჩვენი საავტომობილო ქარხანა გამოუშვებს „ზის-150“ მარკის 3,5-ტონიან სატვირთო მანქანებს. ეს ყველაზე უფრო სრულყოფილი და ჩვენს პირობებში რენტაბელური მანქანაა.

ქარხნის სამშენებლო ტერიტორიაზე უკვე მივიდა 24 ეშელონი ქარხნის ძირითადი მოწყობილობიანად. 1947 წელს ქარხნის კონვეიერიდან უნდა ჩამოვიდნენ პირველი მანქანები. მშენებლობა კი ჯერ კიდევ არადამაკმაყოფილებლად სწარმოებს. გასულ წელს იგი არასაკმაოდ მარაგდებოდა მასალებით და გეგმა შესრულებულ იქნა მხოლოდ 37 პროცენტით. მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში გეგმა შესრულებულ იქნა 61 პროცენტით.

მშენებლობის უფროსმა ამხ. ოდიშარიამ და მთავარმა ინჟინერმა ამხ. მესტერამა უკეთესად უნდა მოაწყონ სამშენებლო სამუშაოები, რაციონალურად და მთელი დატვირთვით გამოიყენონ მუშახელი და მიაღწიონ თვიური და კვარტალური გეგმების ეთეო შესრულებას. მშენებლებს სერიოზული დახმარება უნდა აღმოუჩინოს ქუთაისის საქალაქო პარტიულმა ორგანიზაციამ, რომლისთვისაც ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანი და პასუხსაგები ამოცანაა საავტომობილო ქარხნის მშენებლობის დროულად დამთავრება.

ამიერკავკასიის მეტალურგიული ქარხანა ტყიბულისა და ტყვარჩელის კოქსვადი ქვანახშირით იმუშავებს. სწორედ ამიტომ მეტალურგიული ქარხნის მშენებლობის დაწყებისას დაიწყო აგრეთვე ახალი ქვანახშირის შახტების მშენებლობაც ტყიბულში, ტყვარჩელში და ახალციხის ქვანახშირის საბადოში. ომის წლებში შახტების ახალი მშენებლობა შეჩერებულ იქნა, მაგრამ 1944 წლიდან გაძლიერებით სწარმოებს მუშაობა ქვანახშირის მრეწველობის აღმავლობისათვის. 1945 წელს კომბინატ „საქართველოს ქვანახშირის“ ხაზით მშენებლობის გეგმა შესრულებულ იქნა 103,5 პროცენტით. უნდა აღინიშნოს, რომ უკანასკნელ დრომდე საშახტო მშენებლობის მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგება არადამაკმაყოფილებლად იყო დაყენებული. ამავე დროს თვით მშენებლობებზე ბევრი იყო ნაკლოვანება, განსაკუთრებით მუშახელის გამოყენების საქმეში.

გასულ წელს ამხანაგ **ბერიას** დავალებით, ქვანახშირის მრეწველობის

(გაგრძელება მე-2 გვერდზე)

*) იბეჭდება შემოკლებით.

სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების ხუთწლიანი გეგმა და თბილისის პარტიული ორგანიზაციის ამოცანები

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივნის ამხ. კ. ნ. ჩარკვიანის მოხსენება

თბილისის პარტიული ორგანიზაციის აქტივის კრებაზე 1946 წლის 16 აპრილს

(გაგრძელება)

ყოფილი სახალხო კომისარიატის სპეციალურმა კომისიამ შეამოწმა საშახტო მშენებლობის მდგომარეობა საქართველოში. კომისიამ შეიმუშავა საკავშირო მთავრობის მიერ შემდეგში დამტკიცებული ღონისძიებანი, რომელთა თანახმადაც 1947 წლის დამლევისათვის კომბინატ „საქართველოს ქვანახშირის“ ტრესტებში ქვანახშირის სადღეღამისო ამოღებამ უნდა შეადგინოს 6.500 ტონა ნაცვლად 1945 წლის დეკემბრის 2.000 ტონისა. ქვანახშირის ამოღების ერთისამად და უფრო მეტად გადიდება მოითხოვს საშახტო ფონდის სათანადო გადიდებას. 1946 და 1947 წლებში უნდა დამთავრდეს ხუთი ახალი შახტის მშენებლობა, რომელთა საერთო სიმძლავრე იქნება 1.450 ათასი ტონა ქვანახშირი წელიწადში.

საქართველოს ქვანახშირის მრეწველობის მთელი მუშაობა დამოკიდებულია ქვანახშირის მრეწველობის მუშათა უზრუნველყოფაზე ბინებით. უახლოესი ორი წლის მანძილზე ტყიბულში, ტყვარჩელში და ახალციხის ქვანახშირის საბადოში აგებულ უნდა იქნას 91.000 კვ. მეტრი საცხოვრებელი ფართობი. ჯერჯერობით საბინაო მშენებლობა ქვანახშირის საწარმოებში არადამაკმაყოფილებლად სწარმოებს.

საჭიროა ფართოდ გაიშალოს სამუშაოები ქვანახშირის ახალი საბადოების ძიების, აგრეთვე ნავთის ძიებისა და ამოღების გაფართოების დარგში.

მიმდინარე ხუთწლედში საქართველოსათვის უმნიშვნელოვანეს მშენებლობებად რჩება ახალი ჰიდროელექტროსადგურები. ხუთწლედი ითვალისწინებს ელექტროსადგურების სიმძლავრის ისეთი ვარაუდით გადიდებას, რომ ელექტროენერგიის გამომუშავება მთლიანად აკმაყოფილებდეს მრეწველობის საჭიროებას, აგრეთვე მოსახლეობის მოთხოვნილებას.

მიმდინარე ხუთწლედში უდიდეს ობიექტად კვლავ რჩება ხრამის ჰიდროელექტროსადგური. 1945 წელს საკავშირო მთავრობის დახმარებით ჩვენ შევძელით დიდ სამუშაოთა ჩატარება ხრამჰესის მშენებლობაზე. მშენებლობას კარგი მაჩვენებლები ჰქონდა მიმდინარე წლის პირველ კვარტალშიც. ახლა უკვე მტკიცედ შეიძლება ითქვას, რომ 1947 წლის ნახევრისათვის ამუშავდება ხრამჰესის პირველი აგრეგატი, ხოლო სადგური მთლიანად დამთავრდება და საექსპლოატაციოდ გადაეცემა 1948 წელს.

ამავე ვადებში უნდა დამთავრდეს სოხუმის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა, რომელსაც იგივე ხრამჰესმშენის ტრესტი აწარმოებს.

საჭიროდ მიმაჩნია აღვნიშნო აქ, აქტივზე, ხრამჰესმშენის ტრესტის ხელმძღვანელობის კარგი მუშაობა. ტრესტის უფროსმა ამხ. ჭანკოტაძემ და მთავარმა ინჟინერმა ამხ. გინდინმა თავი გამოიჩინეს როგორც ნიჭიერმა ხელმძღვანელებმა და ორგანიზატორებმა, მათ საკმაოდ კარგად შესძლეს მთელი იმ დიდი დახმარების გამოყენება, რომელიც მშენებლობას ეწევა. ხრამჰესის მშენებელთა კოლექტივმა წელსაც უნდა გვიჩვენოს მუშაობის მაღალი ნიმუშები. საჭიროა საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მიერ დადგენილ ვადაში უზრუნველყოფილ იქნას წყალსაცავის ავსება და გამოცდა, წელსვე დამთავრდეს დერივაციისა და ძალოვანი კვანძის სამუშაოები და ყველაფერი მომზადდეს საიმისოდ, რომ მომავალი წლისათვის დარჩეს მხოლოდ სამონტაჟო სამუშაოები და მეორეხარისხოვან ობიექტთა მშენებლობა.

მიმდინარე ხუთწლედში უნდა დამთავრდეს ჭითახევის ჰიდროსადგურის მშენებლობა ბორჯომის რაიონში ქვანახშირის მრეწველობის ხაზით. აგრეთვე დაწყებულ და დამთავრებულ უნდა იქნას გზათა სამინისტროს ხაზით ტყიბულის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა. ჩვენ საჭიროდ მიგვაჩნია დაწყებულ იქნას აგრეთვე დიღმის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა, რომლის სიმძლავრე იქნება 30 ათასი კილოვატი. ვფიქრობთ, რომ საკავშირო მინისტრთა საბჭო დახმარებას გაგვიწევს ამ საკითხში.

ხუთწლედი ითვალისწინებს ქალაქ გორში საფეიქრო კომბინატის მშენებლობას, რომელიც წელიწადში 30-35 მილიონ მეტრამდე ბამბეულის ქოვილს გამოუშვებს. მშენებლობის ღირებულებაა 130 მილიონი მანეთი, დამთავრების ვადა—1950 წელი.

თვით ქალაქ თბილისში საკავშირო მნიშვნელობის მქონე უმნიშვნელოვანესი სამრეწველო მშენებლობებია: ახალი ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხნის მშენებლობა ღრმაღელეში და პლასტიკური მასების ქარხნის მშენებლობა. ამასთან ერთად მიმდინარე ხუთწლედში უნდა დამთავრდეს კიროვის სახელობის დაზგათმშენებელი ქარხნის, ქარხანა „ცენტროლიტისა“ და ზოგიერთი სხვა საწარმოს მშენებლობა და მოწყობა.

სოფლის მეურნეობის შემდგომი აღმავლობა, განსაკუთრებით აღმოსავლეთ საქართველოში, მთლიანად დამოკიდებულია ახალი სარწყავი სისტემების მშენებლობაზე. მიმდინარე ხუთწლედში საინჟინრო სისტემებით სარწყავი ფართობი უნდა გავადიდოთ სულ მცირე 55.000 ჰექტარით 1945 წელთან შედარებით, ე. ი. 60 პროცენტით. ამისათვის საჭიროა მთლიანად დავამთავროთ ალაზნის სარწყავი სისტემის რეკონსტრუქცია, ქართლის რაიონში ავაგოთ სალთვისის, კეხვის, დოეს-გრაკლის, დოღლაურის ველის და სხვა არხები, მაგრამ ირიგაციის ხაზით ყველაზე მნიშვნელოვან მშენებლობას წარმოადგენს ზემო სამგორის სარწყავი სისტემა.

სამგორის სარწყავი სისტემის პროექტის შედგენის ხაზით სერიოზული სამუშაოები მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლების დროს დაიწყო. 1941 წელს სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ და საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა სამგორის სარწყავი სისტემის მშენებლობა სსრ კავშირის შიხსახკომს დააკისრეს. შეიქმნა მშენებლობის სამმართველო, და ომი რომ არ ყოფილიყო, სამგორი ახლა აგებული იქნებოდა.

სამგორის სარწყავი სისტემის მშენებლობა ახალ ხუთწლიან გეგმაში შეტანილია ამხანაგ სტალინის პირადი მითითებით. სამგორის საექსპლოატაციოდ გადაცემით ჩვენ შესაძლებლობა გვეძლევა აყვავებულ ბაღებად, ვენახებად, ბოსტნებად, ბამბის მაღალმოსავლიან პლანტაციებად გადავაქციოთ 37 ათას ჰექტარზე მეტი ამჟამად ცარიელი მიწა, რომელიც უშუალოდ ქალაქ თბილისს აკრავს.

15 კვადრატული კილომეტრის ზედაპირის მქონე დიდი წყალსაცავი, რომელიც მლაშე ტბების აუზში იქმნება, გარდა იმისა, რომ დაამშვენებს ქალაქს, შესაძლებლობას მოგვცემს აგრეთვე ტყით დავფაროთ მახათის მთის ფერდობები, ღრმაღელე, ავლაბრისა და ნავთლუღის რაიონი.

თბილისის პარტიულმა ორგანიზაციამ მაქსიმალური დახმარება უნდა გაუწიოს სამგორის სარწყავი სისტემის მშენებლობას. სამგორის სისტემა მოგვცემს არა მარტო სარწყავ წყალს, არამედ ელექტროენერგიასაც. სისტემის მაგისტრალურ არხზე და ზემო წყალსაცავის კაშხალთან აგებული იქნება ოთხი ელექტროსადგური 36 ათასი კილოვატის საერთო სიმძლავრისა.

გასაგებია, რომ ასეთი მასშტაბის მშენებლობისათვის საჭიროა მასალების დიდი რაოდენობა. განსაკუთრებით იზრდება მოთხოვნილება ცემენტზე. ჩვენს ცემენტის ერთადერთ ქარხანას, რომელიც კასპში გვაქვს, შეუძლია წელიწადში მოგვცეს 100-120 ათასი ტონა ცემენტი. ეს საკმარისი არ არის ჩვენი მშენებლობების უზრუნველსაყოფად. ამასთან დაკავშირებით ჩვენ დავაყენეთ კასპის ცემენტის ქარხნის გაფართოების საკითხი და ვფიქრობთ, რომ იგი დადებითად იქნება გადაჭრილი.

სამრეწველო და საქალაქო მშენებლობისათვის დიდი რაოდენობით არის საჭირო აგრეთვე კედლისა და სხვა ადგილობრივი მასალები: აგური, კირი, ქვა და სხვ. საჭიროა აღინიშნოს, რომ სიმძლავრე სამშენებლო მასალების დამამზადებელი საწარმოებისა, რომლებიც ჩვენ გვაქვს, კარგი მუშაობის პირობებშიც კი ვერ უზრუნველჰყოფს ჩვენი მოთხოვნილების დაკმაყოფილებას. მაგრამ, სამწუხაროდ, ეს საწარმოები ძლიერ ცუდად მუშაობენ.

საქართველოს სს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სამშენებლო მასალათა მრეწველობის მთავარი სამმართველო საკმაოდ ვერ ხელმძღვანელობს თავის საწარმოებს. სამმართველოში ყოველი ცოცხალი საქმე ქაღალდის ნიაღვარში ინთქმება. სამმართველოს ხაზით საერთო პროდუქციის გამოშვების გეგმა 1945 წელს შესრულდა 67,7 პროცენტით, აგური გამოშვებულ იქნა 12.260 ათასი ცალი ანუ გეგმის 87,6 პროცენტი, კრამიტი—768 ათასი ცალი ანუ გეგმის 38,4 პროცენტი, კირი—16.600 ტონა ანუ გეგმის 83 პროცენტი.

საქართველოში დიდია შესაძლებლობა ბუნებრივი სამშენებლო მასალების—სხვადასხვა ტუფების და ქვის სხვა სახეთა გამოყენებისა, მაგრამ ეს საქმე ჯერ კიდევ არ არის მოგვარებული. ეკლარის საუცხოო მოსაპირკეთებელი ქვის კარიერები ცუდად მუშაობენ და, საერთოდ, ეს ქვა არასაკმაოდ არის გამოყენებული.

ჩვენი სამმართველო არ იჩენს ჯეროვან ინიციატივას ახალი სამშენებლო მასალების ძიებისა და უკვე ცნობილი მასალების უფრო რაციონალურად გამოყენების საქმეში.

სამშენებლო მასალათა წარმოების ასეთ მდგომარეობას შემდეგში ვეღარ დავუშვებთ. საჭიროა ძიღებულ იქნას გადამწყვეტი ღონისძიებანი საქართველოს სს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სამშენებლო მასალათა მრეწველობის მთავარი სამმართველოს მუშაობისა და საქალაქო და რაიონული აღმასკომების ქვემდებარეობაში მყოფ აგურის, კირის, კრამიტის დამამზადებელ ყველა საწარმოთა მუშაობის გაჯანსაღებისათვის.

საჭიროა აგრეთვე ფართოდ მოეწყოს ადგილობრივი სამშენებლო მასალების წარმოება საკავშირო მშენებლობათა ხაზით, როგორიც არიან: ადიერკავკასიის მეტალურგიული ქარხნის მშენებლობა, საავტომობილო ქარხნის მშენებლობა, ქვანახშირის შახტების მშენებლობა.

რამდენიმე სიტყვა სოფლის მეურნეობის დარგის ამოცანათა შესახებ. მიმდინარე ხუთწლედში მთავარი ყურადღება უნდა დავუთმოთ მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობა-ბის გადიდების საკითხებს. არაერთხელ ყოფილა აღნიშნული, რომ მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობა ჩვენში დაბალია. ერთი ჰექტარი ნათესიდან საშუალოდ რესპუბლიკაში მივიღეთ: 1940 წელს—8,4 ცენტნერი, 1942 წ.—10,2, 1944 წ.—8,9 და 1945 წელს—8,6 ცენტნერი, მაშინ როდესაც გეგმა 11,5 ცენტნერს ითვალისწინებდა.

დაბალი მოსავლიანობა აიხსნება იმით, რომ თესვის დროს არ იცავენ აგროწესებს, არასაკმაოდ უვლიან ნათესებს და. რაც ყველაზე მთავარია, ჩვენში არ არის თესლბრუნვები. გასული წლის შემოდგომაზე საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა და საქართველოს სს რესპუბლიკის მთავრობამ მიიღეს გადაწყვეტილება აღმოსავლეთ საქართველოს კოლმეურნეობებში თესლბრუნვათა აღდგენისა და შემოღების შესახებ. პარტიულმა ორგანიზაციებმა და საბიწათმოქმედო ორგანოებმა ზუსტად უნდა გაატარონ დადგენილება თესლბრუნვათა შესახებ. მხოლოდ ამ პირობით მივაღწევთ მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობის გადიდებას 12,5 ცენტნერამდე 1950 წელს, რაც ხუთწლიანი გეგმით არის დასახული. ასეთი მოსავლიანობის დროს ჩვენ მნიშვნელოვნად შევამცირებთ მარცვლეულის შემოტანას საქართველოში.

მე უკვე ვილაპარაკე ციტრუსებისა და ჩაის ახალი პლანტაციების გაშენების გეგმაზე. აქ მინდა მხოლოდ ხაზი გავუსვა, რომ უკვე მიმდინარე წლიდან ჩვენს ამოცანას წარმოადგენს ამ კულტურების მოსავლიანობის გადიდება. კერძოდ, ჩვენ ყველა პირობა გვაქვს იმისათვის, რომ 1946 წელს დავამზადოთ ციტრუსთა სულ მცირე 600 მილიონი ცალი ნაყოფი, ნაცვლად 1945 წლის 300 მილიონი ცალისა.

ვსარგებლობ იმით, რომ აქ ესწრებიან აფხაზეთისა და აჭარის საოლქო კომიტეტებისა და სუბტროპიკული რაიონებია რაიკომების მდივნები და მათს ყურადღებას მივაპყრობ იმას, რომ საჭირო ციტრუსების მოვლის ყველა სამუშაოთა თანმიმდევრობით შესრულება. ციტრუსების ყველა მსხმოიარე პლანტაციაში შეტანილ უნდა იქნას მინერალური სასუქების სრული დოზა, კოლმეურნეთა საკარმიდამო ნაკვეთებისა და სხვა მეურნეობათა ჩათვლით, და გატარდეს ყველა ღონისძიება ციტრუსოვანი ნარგავების სამკურნალოდ.

უნდა გავაფრთხილო სუბტროპიკული რაიონებიც ხელმძღვანელი მუშაკები, რომ მიმდინარე წელს საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი სუბტროპიკული რაიონების თვითეული რაიონული პარტიული ორგანიზაციის მუშაობას შეაფასებს პირველ რიგში იმის მიხედვით, თუ როგორ შესძლებს იგი კოლმეურნეთა, მუშათა და სპეციალისტთა დარაზმვას ციტრუსების ძაღალი მოსავლის მისაღებად, იმის მიხედვით, თუ ციტრუსებიდ როგორი მოსავალი იქნება აღებული რაიონში.

კიდევ ერთი საკითხის შესახებ, რომელიც სუბტროპიკულ რაიონებს ეხება. საჭიროა ძირეულად გაუმჯობესდეს მუშაობა საქართველოში ევკალიპტის ნარგავთა გახვითარების ხაზით. დღემდე კიდევ გავრცელებულია წარმოდგენა, რომ ევკალიპტი მხოლოდ დეკორატიული ხეა, რომელიც, ამასთანავე, ჰავას აჯანსაღებს. ყველაფერი ეს სწორია, მაგრამ ასეთი შეხედულება მეტად ცალმხრივია. ევკალიპტს უდიდესი სამეურნეო მნიშვნელობა აქვს საქართველოსათვის და მისი გავრცელებით ერთნაირად უნდა იყვნენ დაინტერესებულნი როგორც სუბტროპიკული რაიონების კოლმეურნეობები და კოლმეურნეები, ისე ჩვენი ქალაქების, კერძოდ ქალაქ თბილისის სამრეწველო საწარმოები და მოსახლეობაც. საქმე ის არის, რომ საქართველოს თუმცა გააჩნია ტყის მნიშვნელოვანი მასივები, მაგრამ, არსებითად, ჩვენ მაინც უტყეო რესპუბლიკა ვართ. საექსპლოატაციოდ მისაწვდომ ტყეებს ჩვენში აქვთ საკურორტო და ნიადაგდამცველი მნიშვნელობა, ხოლო ის ტყეები, რომლების ექსპლოატაციაც შეიძლება. მდებარეობენ ისეთ ადგილებში, სადაც ადამიანს მისვლა უჭირს. უკვე ილეგა ის ტყეები, სადაც თბილისისა და სხვა ქალაქებისათვის მზადდება შეშა. ამავე დროს ევკალიპტის გაშენების დარგში კარგი მუშაობის დროს შეგვეძლია უახლოეს მომავალში მთლიანად უზრუნველვყოთ ჩვენი თავი სამშენებლო ხე-ტყითა და შეშით. ევკალიპტი სწრაფმზარდი გიგანტური ხეა. უკვე 20 წლის ასაკისათვის იგი საექსპლოატაციო სიმწიფეს აღწევს. საკმარისია გვქონდეს 40-50 მილიონი ძირი ევკალიპტის ხე და მოვაწყოთ მათი წესიერი ექსპლოატაცია და გაახლება, რომ ყოველწლიურად დავამზადოთ 1,5-2 მილიონი კუბმეტრი სამშენებლო ხე-ტყე და შეშა ნარგავებისათვის ზიანის მიუყენებლად. ახლა კი საქართველოში ყოველწლიურად ვამზადებთ არა უმეტეს 700 ათასი კუბმეტრი საქმიანი ხე-ტყისა და შეშისა.

არ სწარმოებს მუშაობა ევკალიპტის ნარგავთა უდიდესი სამეურნეო მნიშვნელობის განსამარტებლად. ეს გახდა იმის ერთ-ერთი მიზეზი, რომ ომისწინა წლებში ჩვენ დავრგეთ 28 მილიონამდე ძირი ევკალიპტი, გავზარდეთ კი მხოლოდ 7 მილიონი ძირი. დანარჩენი ნარგავები მოუვლელობის გამო დაიღუპა.

საჭიროა ევკალიპტის გაშენებას ხუთწლიანი გეგმა გადაისიჯოს იმ ვარაუდით, რომ ეს ძვირფასი ხე 1950 წელს გვქონდეს სულ მცირე 40 მილიონი ძირი. უნდა ვთქვა, რომ ამხანაგმა ბერიამ, რომელმაც ამას წინათ ინახულა საქართველო და გაეცნო ევკალიპტის ნარგავთა მდგომარეობას, გაგვახსენა, რომ საჭიროა ევკალიპტის კულტურის უფრო სწრაფი განვითარება ჩვენს სუბტროპიკებში. ჩვენ უნდა შევასრულოთ ეს დავალება.

III

ამ ცოტა ხნის წინათ მიღებულ იქნა საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილება „სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების 1946-1950 წლების ხუთწლიანი გეგმის კანონის მიღებასთან დაკავშირებით პარტიული ორგანიზაციების საავიტაციო-პროპაგანდისტული მუშაობის შესახებ“, რომელშიც ნათქვამია:

„პარტიული ორგანიზაციების უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა გაიჩაღონ ბრძოლა თვითეული რესპუბლიკისა და ოლქის, სახალხო მეურნეობის თვითეული დარგის მიერ, ყველა ქარხნის, ფაბრიკის, ახალმშენებლობის, შახტის, მაღაროს, რკინიგზის მიერ 1946 წლის გეგმების, კვარტალური და თვიური გეგმების მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულებისათვის“.

ამ დირექტივის მიხედვით სასარგებლო იქნება განვიხილოთ, თუ როგორ მუშაობენ ქალაქ თბილისის სამრეწველო საწარმოები.

უნდა აღვნიშნო, რომ ქალაქ თბილისის მრეწველობამ მთლიანად ვერ შეასრულა 1945 წლის საწარმოო გეგმა. მან გამოუშვა 426.500 ათასი მანეთის პროდუქცია, რაც წლიური გეგმის 97,2 პროცენტს შეადგენს.

გასულ წელს განსაკუთრებით ცუდად მუშაობდნენ საავტომობილო ტრანსპორტის სამინისტროს საწარმოები, რომლებმაც გეგმა 69,9 პროცენტით შეასრულეს, თბილისის საქალაქო აღმასკომის ადგილობრივი მრეწველობის განყოფილების საწარმოები, რომლებმაც გეგმა 95 პროცენტით შეასრულეს, ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს საწარმოები, რომლებმაც გეგმა 96,5 პროცენტით შეასრულეს, მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროს საწარმოები, რომლებმაც გეგმა 96,5 პროცენტით შეასრულეს.

საკავშირო დაქვემდებარების საწარმოებმა წლიური საწარმოო გეგმა მხოლოდ 80,5 პროცენტით შეასრულეს.

ქალაქის მრეწველობის მიერ საწარმოო გეგმის შეუსრულებლობის ძირითად მიზეზს ის წარმოადგენს, რომ ბევრი წამყვანი საწარმოს და სათანადო სამინისტროთა ხელმძღვანელებმა, სამხედრო შეკვეთების შეწყვეტის შემდეგ, საკმაო ზომები არ მიიღეს მშვიდობიანი დროის პროდუქციის გამოშვებაზე უმტკივნეულოდ გადასვლისათვის. ისინი საჭირო მზრუნველობას არ იჩენდნენ იმისათვის, რომ მოემარაგებინათ საწარმოები სათანადო ნედლეულით, შეეკვეთათ და შეენარჩუნებინათ მუშათა კადრები.

მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში ერთგვარი გაუმჯობესება გვაქვს საწარმოო გეგმების შესრულებაში საწარმოთა ცალკეული ჯგუფების მიერ: ადგილობრივი მრეწველობის, საფეიქრო მრეწველობის, კვების მრეწველობის მიერ. მაგრამ ითლიანად ქალაქის მრეწველობამ კვარტალური გეგმა მხოლოდ 89,3 პროცენტით შეასრულა. კვარტალური გეგმის შეუსრულებლობა ძირითადად აიხსნება საკავშირო დაქვემდებარების დიდ საწარმოთა არადამაკმაყოფილებელი მუშაობით.

არადამაკმაყოფილებლად მუშაობდნენ აგრეთვე მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროს, სამშენებლო მასალათა მრეწველობის მთავარი სამმართველოს, საავტომობილო ტრანსპორტის სამინისტროს საწარმოები.

თუ ავიღებთ ცალკე მარტს, ამ თვეში საწარმოები უკეთ მუშაობდნენ და ქალაქის მრეწველობამ საწარმოო გეგმა 101,1 პროცენტით შეასრულა.

როგორც ხედავთ, 1946 წლის პირველ კვარტალში გეგმის შესრულების მაჩვენებლები დაბალია. ეს ავალებს ქალაქ თბილისის პარტიულ ორგანიზაციებს, საწარმოთა და სათანადო სამინისტროთა ხელმძღვანელებს გადამწყვეტი ზომები მიიღონ მრეწველობის მუშაობის გასაუმჯობესებლად.

აუცილებელია ავამაღლოთ საწარმოების საწარმოო ცხოვრებისადმი ხელმძღვანელობის ხარისხი. უნდა უკუვაგდოთ ომიანობის დროიდან დარჩენილი ზოგიერთი ჩვევები. ეს პირველ რიგში შეეხება მუშათა შეგროვების, მომზადებისა და შენარჩუნების საქმეს. ომიანობის წლებში მუშახელის მხრივ ძმიმე მდგომარეობა იყო, მაგრამ ეს სიმძიმე მთლიანად საწარმოთა ხელმძღვანელებს რომდი აწვათ. პარტიული და საბჭოთა ორგანოები ატარებდნენ მუშათა მობილიზაციას, რაც ნებადართული იყო კანონით, და გზავნიდნენ მათ წარმოებაში. ახლა ასეთი წესი აღარ არის. სამინისტროებმა და საწარმოთა დირექტორებმა უნდა შეიგნონ, რომ ახლა მათ ნორმალური გზით უნდა უზრუნველჰყონ თავიანთი თავი მუშახელით. საჭიროა შეუქმნათ მუშებს კარგი საბინაო-საყოფაცხოვრებო პირობები და მოვაწყოთ მათი დამატებითი სასურსათო მომარაგება დამხმარე მეურნეობებიდან. აუცილებელია ვიზრუნოთ მუშათა ხელფასის გადიდებისათვის მათი კვალიფიკაციის სისტემატურად ამაღლებისა და სამუშაოთი ძთლიანად დატვირთვის გზით.

უნდა ითქვას, რომ წარმოების მუშახელით უზრუნველყოფის საკითხებისადმი ასეთი შეგნებული და მზრუნველი დამოკიდებულება ყოველთვის როდი სჩანს. ამის შედეგად ბევრ საწარმოში კვლავ ადგილი აქვს მუშების მეტად დიდ დენადობას. თბილისის ავტოსარემონტო ქარხნის დირექციამ 1945 წელს სამუშაოზე მიიღო 164 კაცი, ხოლო საწარმოდან წავიდა — 374. 1946 წლის პირველ კვარტალში მიღებულია 43 კაცი, წავიდა —82. სტალინის სახელობის ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხანაში გასულ წელს სამუშაოზე მიიღეს 488 კაცი, ხოლო წავიდა 309. აღსანიშნავია, რომ ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხნის ადმინისტრაცია განსაკუთრებით უყურადღებოდ ეკიდებოდა ახალგაზრდა მუშების შენარჩუნებას, უკანასკნელი 4 წლის განმავლობაში ქარხანას გადაეცა 857 კვალიფიციური მუშა, რომლებმაც საფაბრიკო-საქარხნო სწავლების სკოლები და სახელოსნო სასწავლებლები დაამთავრეს. მაგრამ მათგან შენარჩუნებულია და ამჟამად მუშაობს სულ 185 კაცი.

სრულიად არადამაკმაყოფილებლად არის დაყენებული მუშათა ახალი კადრების მომზადების საქმე. ავტოსარემონტო ქარხანას 1945 წლის გეგმით 200 კვალიფიციური მუშა უნდა მოემზადებინა, ფაქტიურად კი 14 კაცი მოამზადა. ტექმინიმუმის წრეებში 52 კაცი სწავლობს, მაშინ როცა გეგმა 250 კაცს ითვალისწინებდა, ამასთან მეცადინეობაზე დასწრება 50-60 პროცენტს არ აღემატება. ამავე დროს კვალიფიციური მუშახელის ნაკლებობის გამო ქარხნის დაზგათა პარკი გამოყენებულია მხოლოდ 40-50 პროცენტით.

მუშათა კადრების მომზადების მხრივ უკეთესი მდგომარეობა არც სტალინის სახელობის ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხანაში, ლითონის კონსტრუქციების ქარხანასა და სხვა საწარმოებშია.

ზოგი კვალიფიციური მუშის შრომას სრულიად არასაკმარისად იყენებენ. სტალინის სახელობის ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხანაში დაზგების არადროული რემონტის, ინსტრუმენტების უქონლობის და მასალებით ცუდად მომარაგების გამო კვალიფიციური მუშების ნაწილი სისტემატურად ვერ ასრულებს ნორმებს და დაბალ ხელფასს იღებს. ამწყობი საამქროს მე-7 თანრიგის ზეინკლმა ამხ. ქვათაძემ თებერვალში 218 მანეთი გამოიმუშავა. ეს იმიტომ, რომ მას სამუშაოს არ აძლევდნენ. ამავე მიზეზით იმავე საამქროს მე-6 თანრიგის მესპილენძე ამხ. რეშიტკომ თებერვალში 101 მანეთი გამოიმუშავა.

ავტოსარემონტო ქარხნის საამწყობო საამქროს მე-4 თანრიგის ზეინკალმა ამხ. იარალოვმა იმ მიზეზით, რომ იგი სამუშაოთი და მასალებით არ უზრუნველჰყვეს, იანვარში 40 მანეთი გამოიმუშავა, ხოლო ზეინკალმა ამხ. სარქისოვმა — 95 მანეთი და 13 კაპიკი.

გასაგებია, რომ თუ ამ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად გადამწყვეტი ზომები არ მივიღეთ, ჩვენს საწარმოებს დიდხანს ექნებათ სერიოზული სიძნელენი მუშახელის მხრივ.

საჭიროა ახალი ძალით გავაჩაღოთ სტახანოვური მოძრაობა და სოციალისტური შეჯიბრება მუშათა შორის, სისტემატურად გავავრცელოთ მოწინავე სტახანოველთა და რაციონალიზატორთა გამოცდილება და გავწიოთ მისი პოპულარიზაცია. ამ საქმეში დიდი როლი უნდა შეასრულოს ჩვენმა პრესამ, რომელიც, აქვე უნდა ითქვას, უმაღლესი საბჭოს არჩევნების წინ კარგად აშუქებდა შეჯიბრების საკითხებს, მაგრამ ამ ბოლო დროს რატომღაც აღარ ბეჭდავს ასეთ მასალებს.

კვარტალური გეგმების შეუსრულებლობის საერთო ციფრებმა არ უნდა დაჩრდილონ ცალკეულ საწარმოთა კარგი მუშაობა.

არის ბევრი ქარხანა და ფაბრიკა, რომლებიც პროგრამას ასრულებენ და სანიმუშოდ აწყობენ წარმოებას. ასეთ საწარმოთა რიცხვს ეკუთვნის, მაგალითად, კიროვის სახელობის დაზგათმშენებელი ქარხანა.

სამხედრო შეკვეთების შეწყვეტის შემდეგ, კიროვის სახელობის ქარხანა ერთხანს ცუდად მუშაობდა. 1945 წლის ოქტომბრამდე იგი დაზგების გამოშვების გეგმას ვერ ასრულებდა. გასული წლის ოქტომბრიდან ქარხანა უკვე გადაჭარბებით ასრულებს გეგმას. ქარხნის ხელმძღვანელებმა დირექტორ ამხ. ხვედელიანის მეთაურობით სერიოზული ღონისძიებები გაატარეს მეოპერაციე მუშათა კვალიფიკაციის ასამაღლებლად, დაზგებს გაუკეთეს მაღალხაოვიფერი მოწყობილობანი, მოაწყეს ნაკადური ხაზები რთული დეტალების დასამზადებლად. ამასთან ქარხნის პარტიულმა და პროფკავშირულმა ორგანიზაციებმა შესძლეს სოციალისტურ შეჯიბრებაში ჩაებათ წამყვანი პროფესიების თითქმის ყველა მუშა. ყოველივე ამის შედეგად ქარხანამ წარმატებით შეასრულა შეჯიბრებით ნაკისრი ვალდებულებანი და პირველ კვარტალში 79 დაზგა გამოუშვა, ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 74-სა.

მარტო იანვარში ქარხანამ 20 ათასი კილოვატ-საათი ელექტროენერგია დაზოგა. 1944 წელს „დიპ—300“ დაზგის თვითღირებულება 72.000 მანეთს შეადგენდა, გეგმით გათვალისწინებული 41.700 მანეთის ნაცვლად. 1945 წლის დეკემბრისათვის ქარხანამ მიაღწია დაზგის თვითღირებულების შემცირებას 40.600 მანეთამდე.

ქარხანაში გაიზარდნენ მოწინავე სტახანოველები, რომლებიც დღიურ დავალებებს მრავალჯერ გადაჭარბებით ასრულებენ. მაგალითად: ზეინკალი ამწყობი ამხ. ივანე ფირცხალავა გეგმას 500 პროცენტით ასრულებს; მჭედელი ამხ. ლუგანსკი აგრეთვე 4-5 ნორმას ასრულებს; ხარატმა ამხ. პეტლიაევმა ორიგინალურ მოწყობილობათა გამოყენების გზით მიაღწია ცვლის დავალებათა ყოველდღიურად 400 პროცენტით შესრულებას; ამწყობი ზეინკალი ამხ. სვანი ნორმას 450-500 პროცენტით ასრულებს.

ქარხანაში დიდი მუშაობა სწარმოებს შრომატევადი პროცესების რაციონალიზაციისათვის ახალ გაუმჯობესებულ მოწყობილობათა დასანერგავად. ქარხნის დირექტორის ამხ. ხვედელიანისა და მთავარი ტექნოლოგის ამხ. შარაფიანის წინადადებით გამოყენებულ და ათვისებულ იქნა ჯილანების გაწევის მეთოდი, რამაც შესაძლებელი გახადა ხუთ წუთში შესრულდეს ისეთი სამუშაო, რომელსაც წინათ სატეხ დაზგაზე 2 საათი სჭირდებოდა. სპეციალისტების წინადადებით „დიპ—300“ დაზგის ზემო ნალოს ხელით ხეხვა, რაზედაც 1,5 საათამდე დრო იხარჯებოდა, შეიცვალა დაზგაზე ხეხვით. ამ ოპერაციას ახლა სულ 25-30 წუთი სჭირდება.

ქარხნის კოლექტივი მიღწეულით არ უნდა დაკმაყოფილდეს. ქარხანაში კიდევ არის ბევრი გამოუყენებელი შესაძლებლობა. საჭიროა კიდევ უფრო ავამაღლოთ შრომის ნაყოფიერება, განვახორციელოთ წარმოების პროცესების კიდევ უფრო მეტი რაციონალიზაცია. მეორე კვარტალიდან ქარხანას საწარმოო პროგრამა თითქმის ერთიორად უდიდდება. ქარხანამ ასეთ პროგრამას თავი რომ გაართვას, საჭიროა უახლოეს ხანში დაამთავროს მიღებული მოწყობილობის დადგმა, შეაგროვოს და მოამზადოს დანაკლისი მუშახელი.

თბილისში არსებობს აგრეთვე მეორე პატარა დაზგათმშენებელი ქარხა-

(გაგრძელება მე-3 გვერდზე).

სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების ხუთწლიანი გეგმა და თბილისის პარტიული ორგანიზაციის ამოცანები

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივნის ამხ. კ. ნ. ჩარკვიანის მოხსენება თბილისის პარტიული ორგანიზაციის აქტივის კრებაზე 1946 წლის 16 აპრილს

(გაგრძელება)

ნა, რომელსაც ეწოდება „დაზგა". წინათ ეს ქარხანა პროგრამას ვერ ასრულებდა. ომის წლებში ქარხნის დირექტორად დაინიშნა ამხ. ბოკერია, წარმოების ინჟინერი. მოკლე ხნის განმავლობაში ამხ. ბოკერიამ მოახერხა შეევსო ქარხანა 20 თანამედროვე დაზგით, შეეკეთებინა და აღედგინა მთელი მისი ძველი მოწყობილობა.

1944 წელს გამოშვებულ იქნა 155 ჭანჭიკსაჭრელი დაზგა, მაშინ როცა გეგმა 150-ს ითვალისწინებდა, ხოლო 1945 წელს—161 დაზგა და ამავე დაზგების „ლენდისის" ტიპის 66 კუთხვილსაჭრელი თავი. 1946 წლის იანვარში ქარხანამ 16-ის ნაცვლად 17 დაზგა გამოუშვა.

1943 წელს ქარხანა „დაზგას" 614.000 მანეთი ზარალი ჰქონდა, 1945 წელს კი მან 350.000 მანეთი დაგროვება მოგვცა.

ქარხანა „დაზგა" იმის მაგალითს გვიჩვენებს, თუ რა რენტაბელურად და ნაყოფიერად შეუძლია მუშაობა პატარა საწარმოსაც კი უნარიანი ხელმძღვანელობით.

კარგად მუშაობს საქართველოს სსრ ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს 26 კომისრის სახელობის მანქანათმშენებელი ქარხანა. 1940 წლიდან დაწყებული, იგი სისტემატურად გადაჭარბებით ასრულებს პროდუქციის გამოშვების გეგმებს. მიუხედავად სამხედრო შეკვეთების შეწყვეტისა და ამასთან დაკავშირებული სიძნელეებისა, 1945 წელს ქარხანამ გამოუშვა 12.526 ათასი მანეთის პროდუქცია ანუ გეგმის 101,8 პროცენტი. მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში პროდუქციის გამოშვება შეადგენს 2.776 ათას მანეთს ანუ გეგმის 102,6 პროცენტს.

შარშან ქარხანამ აითვისა მცირე სიმძლავრის ჰიდროტურბინების წარმოება და 39 ასეთი ტურბინი გამოუშვა. ამას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ჩვენი სოფლების ელექტროფიკაციის საქმისათვის.

26 კომისრის სახელობის ქარხნის წარმატებანი მნიშვნელოვანწილად აიხსნება დირექტორის ამხ. მელაძის კარგი მუშაობით. მან თავი გამოიჩინა, როგორც უნარიანმა, მზარდმა სამეურნეო მუშაკმა.

ჯერ კიდევ არადამაკმაყოფილებლად მუშაობს სტალინის სახელობის ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხანა. ქალაქის ეს უძველესი საწარმო უკვე რამდენიმე წელია ვერ ასრულებს გეგმას თავისი ძირითადი პროდუქციის — ორთქლმავლებისა და ვაგონების რემონტის ხაზით. ქარხნის ახალი უფროსი ამხ. მამაცაშვილი ბევრს ცდილობს, რომ ქარხანა მძიმე მდგომარეობიდან გამოიყვანოს. ერთგვარი გაუმჯობესება შესამჩნევია, მაგრამ ქარხანა მაინც ჯერ კიდევ ჩამორჩენილია.

ქარხნის არადამაკმაყოფილებელი მუშაობის ძირითადი მიზეზია დაბალი შრომითი და საწარმოო დისციპლინა, დამამზადებელ საამქროთა სუსტი მუშაობა, რის შედეგადაც არასოდეს არ არის ორთქლმავლებისა და ვაგონების დეტალების საჭირო ნამზადი, დაბალია შესრულებულ სამუშაოთა ხარისხი, რაც იწვევს მათს განმეორებითს შესრულებას. ქარხნის ხელმძღვანელობას, პარტიის საქალაქო კომიტეტსა და ლენინის რაიკომს ბევრი მუშაობა მოუხდებათ იმისათვის, რომ საბოლოოდ გამოიყვანონ ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხანა გარღვევიდან.

ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხანაში მუშაობენ ცნობილი სტახანოველები, სოციალისტური შრომის ნამდვილი ოსტატები: წარჩინებული მექვაბე ამხ. გეწაძე, ზეინკალი ამხ. შიხაჯიკაშვილი, ხარატი ამხ. მამაგეიშვილი, შემდუღებელი ამხ. ნადირაძე, ხარატი ამხ. კოჩეტკოვი, მჭედელი ამხ. ილურიძე, რომლებიც დავალებებს ერთისამად-ერთიოთხად გადაჭარბებით ასრულებენ. მათი მაგალითების მიხედვით უნდა მივაღწიოთ სხვა მუშების შრომის ნაყოფიერების გადიდებას. ამ მიმართულებით განაკუთრებით ბევრი უნდა იმუშაონ ქარხნის პარტიულმა და პროფესიულმა ორგანიზაციებმა.

მეტად ცუდად მუშაობს გზათა სამინისტროს თბილისის ელექტროტექნიკური ქარხანა. პირველი კვარტალის გეგმა მან სულ 33,4 პროცენტით შეასრულა. 1945 წელს ქარხანამ აჩვენა საწარმოო გეგმის შესრულება 46,8 პროცენტით, მაგრამ ეს გაზვიადებული აღმოჩნდა: გეგმის შესრულებაში ჩათვლილ იქნა ფართო მოხმარების საგნების ღირებულება 1.150 ათასი მანეთის რაოდენობით. მაგრამ, როგორც ირკვევა, ამ ფართო მოხმარების საგნების მოხმარება არავის არ შეუძლია: ქარხნის მიერ გამოშვებული სანთიები არ ენთება, ხოლო დანა არაფერს სჭრის. (სიცილი). მთელი ეს წუნდებული პროდუქცია საწყობში ძევს და მისი რეალიზაცია შეუძლებელია.

ქარხნის ყოფილი უფროსი ამხ. სოსელია თბილისის საქალაქო კომიტეტის გადაწყვეტილებით მოხსნილ იქნა თანამდებობიდან მუშაობის ჩაშლისა და თვალისაბვევისათვის.

საფეიქრო მრეწველობის საწარმოთა მუშაობის საერთო ნაკლს წარმოადგენს გეგმის შეუსრულებლობა ნატურალური პროდუქციის მხრივ. თბილისის კამვოლ-მაუდის ფაბრიკამ, რომელმაც 1945 წელს გეგმა საერთო პროდუქციის მხრივ 107 პროცენტით შეასრულა, ქსოვილების გამოშვების პროგრამა მეტრაჟის მხრივ შეასრულა მხოლოდ 84 პროცენტით. მან სახელმწიფოს 210 ათას მეტრზე მეტი ქსოვილი დააკლო. კიდევ უფრო ცუდი მაჩვენებლები აქვს თბილისის აბრეშუმსაქსოვ ფაბრიკას. 1945 წელს ფაბრიკამ გეგმა ფულადი გამოხატულებით 101,9 პროცენტით შეასრულა, ხოლო ამავე დროს ქვეყანას 570 ათას მეტრზე მეტი აბრეშუმის ქსოვილი დააკლო. ამასთან ერთად მან უხეშად დაარღვია პროდუქციის დაგეგმილი ასორტიმენტი.

საფეიქრო მრეწველობის სამინისტრომ და პარტიულმა ორგანიზაციებმა ჯეროვანი საწარმოო დისციპლინა უნდა დაამყარონ საფეიქრო საწარმოებში, კარგად მოაწყონ დაზგების პროფილაქტიკური რემონტი და აღმოფხვრან მათი გაცდენები, მიაღწიონ სამუშაო ადგილის უკეთეს მომზადებას და საწარმოების ნედლეულითა და დამხმარე მასალებით თანაზომიერ მომარაგებას. საჭიროა ყურადღების ცენტრში დავაყენოთ აგრეთვე ბრძოლა საფეიქრო მრეწველობის პროდუქციის ხარისხის სისტემატური გაუმჯობესებისა და ასორტიმენტის გაფართოებისათვის.

ჩვეულებრივად პირველი კვარტალი მრეწველობის მუშაობისათვის მძიმე კვარტალად ითვლება. შემდგომ სამ კვარტალში ქალაქ თბილისის მრეწველობამ უნდა უზრუნველჰყოს საწარმოო პროგრამის არა მარტო მთლიანად, არამედ გადაჭარბებითაც შესრულება. (ტაში).

IV

სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების ხუთწლიან გეგმაში დიდი ყურადღება აქვს დათმობილი ქალაქების კომუნალურ და საბინაო მშენებლობას.

საქართველოს სს რესპუბლიკაში კაპიტალური დაბანდებანი ქალაქების კომუნალური მეურნეობისათვის დაგეგმილია 70 ძილიონი მანეთის რაოდენობით. ამ თანხიდან 60 პროცენტზე მეტი უნდა მოხმარდეს თბილისის საქალაქო მეურნეობის შემდგომ განვითარებას. საბინაო მშენებლობა ადგილობრივი საბჭოების ხაზით დაგეგმილია 35.000 კვადრატული მეტრის რაოდენობით, აქედან აულ მცირე 25 ათასი კვადრატული მეტრი საცხოვრებელი ფართობი თბილისში აშენდება.

გარდა ამ თანხებისა ქალაქ თბილისის საბინაო-კომუნალური მეურნეობისათვის ყოველწლიურად დაიხარჯება დაახლოებით 70-80 მილიონი მანეთი, საბინაო ფონდის კაპიტალური რემონტისათვის ანარიცხების ანგარიშით და ეგრეთწოდებული ლიმიტგარეშე დანახარჯებისა და საოპერაციო ხარჯების ანგარიშით.

საბოლოოდ დამუშავებული ხუთწლიანი გეგმა თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომს ჯერ კიდევ არა აქვს. მიუხედავად ამისა, უკვე დასახულია ძირითადი სამუშაოები, რომლებიც ხუთწლედში უნდა შესრულდეს.

ძირითადი ამოცანები, რომლებიც მიმდინარე ხუთწლედში ქალაქში უნდა გადავჭრათ, შემდეგია:

1. ქალაქის მოსახლეობისა და მრეწველობის სრული უზრუნველყოფა საამელი და სამეურნეო წყლით, აგრეთვე ყველა პარკისა და სატყეო-კულტურული ნარგავების უზრუნველყოფა სარწყავი წყლით.

2. მოსახლეობისა და მრეწველობის სრული უზრუნველყოფა ელექტროენერგიით.

3. გაუმჯობესებული საფარველის მოწყობა ძირითად ქუჩებზე, ზოგიერთი ქუჩის რეკონსტრუქცია, სანაპიროთა მშენებლობის განგრძობა.

4. საბინაო და სააგარაკო მშენებლობის ჩატარება რაც შეიძლება ფართო მასშტაბებით.

5. საკანალიზაციო და ღვარსაშვები მეურნეობის გაფართოება და გაუმჯობესება.

6. გამწვანების სამუშაოთა განგრძობა იმ ანგარიშით, რომ ქალაქის ფარგლებში შეიქმნას მწვანე ნარგავთა ახალი მნიშვნელოვანი ფართობი.

კონკრეტულად ვილაპარაკოთ იმაზე, თუ როგორ ვფიქრობთ გადავჭრათ ეს ამოცანები.

1933 წლამდე ქალაქს მხოლოდ ავჭალის წყალსადენი ჰქონდა და წამში 250 ლიტრ წყალს იღებდა. ნატახტარის წყალსადენის აგებით წყლის მიღება 6-ჯერ გადიდდა. ამჟამად ქალაქი წამში 1.550 ლიტრ წყალს იღებს. მაგრამ ყველამ იცით, რომ წყლის ეს რაოდენობაც თბილისისათვის საკმარისი არ არის. ზაფხულის თვეებში ჩვენ იძულებული ვართ შევზღუდოთ წყლის მოხმარება და საათობით გამოვრთოთ ზოგიერთი რაიონი. იმისათვის, რომ ძირფესვიანად გაუმჯობესდეს ქალაქის წყალმომარაგება, 1945 წლიდან უკვე შენდება ახალი წყალსადენი. მისი საექსპლოატაციოდ გადაცემის შემდეგ თბილისისათვის წყლის მიწოდება თითქმის ერთიორად გადიდდება. ეს იმას ნიშნავს, რომ რამდენიმე ათეული წლით ჩვენ შევძლებთ საკმაოდ უზრუნველყოთ წყლით ქალაქის მოსახლეობის მოთხოვნილება.

თბილისის საქალაქო აღმასკომმა და მშრომელთა დეპუტატების რაიონულმა საბჭოებმა დიდი მუშაობა უნდა გასწიონ იმისათვის, რომ მოამზადონ პირობები ახალი წყალსადენიდან წყლის მისაღებად. საჭიროა ხუთწლედის განმავლობაში საკმაოდ შეეცვალოთ წყალსადენის ქსელის მოძველებული ნაწილი და, გარდა ამისა, ქალაქის იმ რაიონებში, რომლებიც უზრუნველყოფილი არ არიან წყლით, გავიყვანოთ სულ მცირე 20 კილომეტრის სიგრძის ახალი მაგისტრალი და 40 კილომეტრამდე განმანაწილებელი ქსელი, ავაგოთ რამდენიმე დიდი რეზერვუარი და სატუმბავი სადგური.

ქალაქი უზრუნველყოფილ უნდა იქნას აგრეთვე სარწყავი წყლით. მიუხედავად სასმელი წყლის მიწოდების გადიდებისა, ჩვენ არ შეგვიძლია დიდი რაოდენობით ვხარჯოთ იგი სარწყავად. ამჟამად ქალაქის სარწყავ-ხანძარსაწინააღმდეგო წყალსადენის სიმძლავრე წამში 170 ლიტრს უდრის. ეს სრულებითაც არ არის საკმარისი რწყვის მიზნებისათვის. ქალაქისა და მისი გარეუბნების გამწვანება წარმოუდგენელია ურწყავად. ამიტომ სერიოზული ყურადღება უნდა მიექცეს სარწყავი წყლის ახალი წყაროების გამონახვას.

ამ მხრივ უმნიშვნელოვანესი ობიექტი იქნება წყალსაცავი პატარა მდინარე ლეღვთახევზე, ანუ როგორც მას ჩვეულებრივ უწოდებენ, დაბახანის წყალზე კოჯრის გზატკეცილის ხიდის ახლოს. კაშხალის აგებით, რომელიც გზატკეცილის ხიდს შეეერთდება, მდინარის ხეობაში დაკავებული იქნება წვიმის წყლები. წყალსაცავის სარგებლო მოცულობა ჭინასწარი გამოანგარიშებით 2 მილიონამდე კუბურ მეტრს შეადგენს. მისი მნიშვნელოვან სიმაღლეზე მდებარეობა უზრუნველჰყოფს იმას, რომ სარწყავი წყალი თვითდინებით მივაწოდოთ ოქროყანას, სტალინის სახელობის კულტურისა და დასვენების პარკს, ბოტანიკურ ბაღს, მთაწმინდის ფერდობებს, ვაკეს და ყველა პარკს, რომლებიც ქალაქის მარჯვენა ნაწილში მდებარეობენ. ამ წყალსაცავში დაგროვებული წყალი საკმარისი იქნება 600-700 ჰექტარი მწვანე ნარგავების მოსარწყავად.

ქალაქის და სათანადო სამინისტროების მსხვილ საწარმოთა ხელმძღვანელებს უნდა მოვთხოვოთ, რომ შესწყვიტონ სასმელი წყლის გამოყენება სამრეწველო საჭიროებისათვის. ისეთმა საწარმოებმა, როგორიც არის მაუდის ფაბრიკა, კიროვის სახელობის ქარხანა, ავტოსარემონტო ქარხანა, წყალსატუმბავები უნდა ააგონ და სამრეწველო წყალი მტკვრიდან აიღონ.

დიდი მუშაობა უნდა ჩატარდეს ქალაქში კანალიზაციის გასაფართოებლად. თქვენ იცით, რომ ზოგიერთ რაიონს, როგორიც არის საბურთალო, ვაკე, ნავთლუღი, ჯერ კიდევ არა აქვს განვითარებული კანალიზაცია. ამ ხარვეზის შესავსებად დასახულია კანალიზაციის ქსელის გადიდება სულ მცირე 20-25 კილომეტრით. 25-30 კილომეტრზე უნდა შეიცვალოს კანალიზაციის ძველი ამორტიზებული ქსელი.

განსაკუთრებით სერიოზული ღონისძიებები დასჭირდება ღვარსაშვებთა მშენებლობას. ჩვენი ქალაქი დასერილ ადგილზე მდებარეობს და მოქცეულია მთებსშუა. ეს იწვევს დიდი სამშენებლო მუშაობის ჩატარების საჭიროებას ნიაღვრის წყლის გადასაშვებად.

პირველი სამი ხუთწლედის მანძილზე რეკონსტრუირებულ და აგებულ იქნა რამდენიმე დიდი ღვარსაშვები. აგებულ იქნა 40-ზე მეტი ღვარმიმღები და უფრო ნაკლები სიდიდის მილები.

საჭიროა შემდგომშიც ვაწარმოოთ სერიოზული მუშაობა ღვარსაშვები მეურნეობის ხაზით. უახლოეს 2-3 წლიწადში უნდა აშენდეს ღვარსაშვები საბჭოს ქუჩაზე, 1.700 მეტრი სიგრძისა და წამში 25 კუბური მეტრის გამტარუნარიანობისა. ნაგებობის სახარჯთაღრიცხვო ღირებულება 3 მილიონ მანეთს შეადგენს.

უნდა აშენდეს აგრეთვე ღვარსაშვები ვარაზისხევში — 400 მეტრი სიგრძისა, მოტორის ქუჩაზე სტალინის სახელობის ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხანასთან — 650 მეტრი სიგრძისა და სხვ.

მიმდინარე ხუთწლედში ჩვენ უნდა გადავწყვიტოთ ქალაქის მოსახლეობისა და მრეწველობის ელექტროენერგიით სრული უზრუნველყოფის საკითხი. ჰიდროსადგურები, რომლებიც რესპუბლიკაში შენდება, საშუალებას მოგვცემენ საკმაო რაოდენობით მივაწოდოთ ქალაქს ენერგია. მაგრამ მის მისაღებად საჭიროა ელექტრომეურნეობის რეკონსტრუირება და გაფართოება.

თქვენ იცით რა უბადრუკ მდგომარეობაში იყო ქალაქის მომარაგება ელექტროენერგიით ზაჰესის აგებამდე. თვით 1927 წლამდე თბილისი ყოველწლიურად იღებდა მხოლოდ 2.500 ათასამდე კილოვატ-საათ ენერგიას, ხოლო 1945 წელს ქალაქს მიეცა 168.000 ათასი კილოვატ-საათი ენერგია.

ქალაქისათვის ელექტროენერგიის მიწოდება და მისი კომუნალური საჭიროებისა და მოსახლეობისათვის გამოყენება წლითიწლობით იზრდებოდა. მიუხედავად ამისა, ჩვენ მაინც განვიცდით ელექტროენერგიის დიდ ნაკლებობას და განსაკუთრებით ცუდად უზრუნველვყოფთ ძით მოსახლეობას. ასეთი შდგომარეობის მიზეზია არა მარტო ელექტროენერგიის საერთო დეფიციტი რესპუბლიკაში, არამედ ისიც, რომ ქალაქის ელექტრომეურნეობას მთელი რიგი ვიწრო ადგილები აქვს, რის შედეგადაც მაშინაც კი, როცა ენერგია გვაქვს, ჩვენ მოკლებული ვართ შესაძლებლობას მივიღოთ იგი იმ რაოდენობით, რომ ამან უზრუნველჰყოს ქალაქის საჭიროება. უმთავრესად გვზღუდავს ძალოვან ტრანსფორმატორთა სიმძლავრე და საკაბელო ქსელის გამტარუნარიანობა.

უახლოეს ორ წელიწადში დაიდგმება ახალი სატრანსფორმატორო კიოსკები და გაყვანილ იქნება ახალი ხაზები იმ ვარაუდით, რომ ქალაქს შეეძლოს შეუზღუდავად მიიღოს ელექტროენერგია.

ტრამვაი-ტროლეიბუსის მეურნეობის დარგში უდიდესი სამუშაოებია: ტრამვაის ლიანდაგის გაყვანა ვაკეში ახალ სასაფლაომდე და ამასთან ქვესადგურის აგება, ტროლეიბუსის ხაზის გაყვანა საბურთალოში გმირთა მოედნიდან სამედიცინო ქალაქამდე და ტრამვაის ახალი ხაზის გაყვანა მაუდის ფაბრიკიდან დიღმის ველისაკენ. შეძენილ უნდა იქნას სულ ცოტა 200 ტრამვაის ვაგონი და 50 ტროლეიბუსი.

გეგმით გათვალისწინებული იქნება: 5 დეკემბრის ქუჩის რეკონსტრუქცია 26 კომისრის რაიონში, ამასთან ტრამვაის ლიანდაგის გადაწყობა და მოასფალტება; ახალი ქუჩის გაყვანა ვარაზის ხევზე, რომლითაც ერთმანეთს შეუერთდება გმირთა მოედანი და მარის ქუჩა უნივერსიტეტის შენობასთან. ამ მაგისტრალს უდიდესი მნიშვნელობა ექნება ქალაქთან ვაკის გზრდილი რაიონის დასაკავშირებლად; ღრმაღელე-ავჭალის გზატკეცილის რეკონსტრუქცია.

1946 წლიდან ჩვენ განვაახლებთ მუშაობას სანაპირო ქუჩის ასაგებად. პირველ რიგში აგებულ უნდა იქნას სანაპირო ქუჩა კარლ მარქსის სახელობისა და ელბაქიძის სახელობის ხიდებს შუა, მტკვრის მარცხენა ნაპირზე.

ქალაქის სწრაფმა ზრდამ ის გამოიწვია, რომ ჩვენს განკარგულებაში თითქმის აღარ მოიპოვება მნიშვნელოვანი სარეზერვო ფართობები ახალი მშენებლობისათვის. ერთადერთი მოხერხებული დიდი მასივი, რომლის ხარჯზეც შეიძლება ქალაქი გაიზარდოს, არის დიღმის ველი. საჭიროა ეს ველი ქალაქს შეუერთდეს მტკვარზე ხიდის აგებით. ხიდი აგებულ იქნება დიდუბეში, იმ ადგილას, სადაც ახლა ბორანია.

საბინაო მშენებლობის დარგში სერიოზულ ამოცანას წარმოადგენს ინდივიდუალური მშენებლებისათვის დახმარების მოწყობა. მართალია, ამ ხუთწლედში ქალაქში აგებულ უნდა იქნას ბევრი საცხოვრებელი სახლი არა მარტო ქალაქის საბჭოს ხაზით, არამედ ისეთი საწარმოების მეერაც, როგორიც არის დიმიტროვის სახელობის ქარხანა, კიროვის სახელობის ქარხანა, მეტალურგიული ქარხანა, პლასტმასების ქარხანა და სხვები, მაგრამ მარტო ამით შეუძლებელია მივაღწიოთ მშრომელთა საბინაო პირობების მნიშვნელოვან გაუმჯობესებას.

აუცილებლად საჭიროა ქალაქის აღმასკომის და სატყეო მრეწველობის სამინისტროს სისტემის საწარმოებში მოეწყოს სტანდარტული დეტალების წარმოება 2-3-ოთახიანი სახლებისათვის იმ ვარაუდით, რომ ეს დეტალები მიჰყიდონ მუშებს, მოსამსახურეებს, სპეციალისტებს, რომელთაც სურთ ბინა აიშენონ. მათ უნდა მიეცეთ აგური, ბეტონიტის ბლოკები, სახურავი, სანტექნიკური მასალები. უნდა მოგვარდეს აგრეთვე ასაწყობი სტანდარტული სახლების სრული კომპლექტების წარმოება.

ხუთწლიანი გეგმის კანონით გათვალისწინებულია ინდივიდუალური საბინაო მშენებლობის ფართო დაკრედიტება. ეს კრედიტები მთლიანად უნდა იქნას გამოყენებული.

ხუთწლედის მანძილზე ქალაქში აშენდება რამდენიმე სკოლა, კინოთეატრი, საავადმყოფო, საბავშვო სახლები. თბილისს შეემატება ისეთი დიდი შენობები, როგორიც არის საქართველოს მთავრობის სახლის ფასადის კორპუსი რუსთაველის პროსპექტზე და საქართველოს ქვანახშირის მრეწველობის კომბინატის შენობა, ლენინის ქუჩაზე რუსთაველის ძეგლის წინ.

ჩვენი ქალაქის საუკეთესო სამკაული იქნება მწვანე ნარგავები. ძველი თბილისი ღარიბი იყო მწვანე ნარგავებით. 1933 წლამდე ქალაქის ჭუჩებში 2.000-მდე ხე იყო, ხოლო ბაკიანებსა და სკვერებს 40 ჰექტარი ეკავა. ქალაქში სულ 15.000-მდე ძირი ნარგავი ითვლებოდა. ამჟამად ჩვენ ჭუჩებში და მოედნებზე 27.000 ხე გვაქვს, პარკებისა და სკვერების ფართობი კი 360 ჰექტარს აღემატება. 1933-დან 1945 წლამდე ქალაქში გახარებულია 2.000.000 ძირი ხე და ბუჩქი.

ლეღვთახევში წყალსაცავის აგება იმის საშუალებას გვაძლევს, რომ ნარგავთა მთლიანი მასივი გავაშენოთ კოჯრის გზატკეცილის გაყოლებით მთელ იმ ფართობზე, რომელიც სტალინის სახელობის პარკისა და სოფელ ოქროყანის მომიჯნავეა.

უკვე სწარმოებს მუშაობა ვაკეში ახალი პარკის გასაშენებლად. ამ გაზაფხულზე პარკი 16 ჰექტარზე გაშენდება. შემდეგში მთლიანად უნდა დაიფაროს ტყით პარკის ზემოთ მდებარე მთის კალთები. გაფართოვდება აგრეთვე ზოოლოგიური პარკი მდინარე ვერის ორივე ნაპირზე.

ასეთია არასრული ნუსხა თბილისის საქალაქო მეურნეობის ძირითადი სამუშაოებისა, რომლებიც მიმდინარე ხუთწლედში უნდა შესრულდეს. ამ სამუშაოთა განხორციელება მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს ქალაქის კომუნალური მეურნეობის მდგომარეობას. თბილისი კიდევ უფრო კეთილმოწყობილი და ლამაზი ქალაქი გახდება.

თბილისის პარტიული ორგანიზაცია, რომელმაც ამხანაგ ბერიას ხელმძღვანელობით უდიდესი მუშაობა გასწია ქალაქის რეკონსტრუქციის დარგში, ყველაფერს გააკეთებს, რათა ხუთწლიანი გეგმის დავალებანი საქალაქო მეურნეობის ღარგში არა მარტო მთლიანად, არამედ გადაჭარბებითაც შესრულდეს. (ტაში).

V

საქალაქო მეურნეობის დარგში სამშენებლო სამუშაოთა პროგრამის შესასრულებლად საჭიროა მექანიზმებითა და მუშახელით უზრუნველვყოთ თბილისის საქალაქო აღმასკომის სამშენებლო ორგანიზაციები: ტრესტები „თბილისმშენი" და „ინკომშენი" და საგზაო-სამშენებლო კანტორა.

სტალინის საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველთა კრებაზე წარმოთქმულ სიტყვაში ამხანაგმა ბერიამ აღნიშნა, რომ საჭიროა ქალაქის აღმასკომის სამშენებლო ორგანიზაციების აღჭურვა და განმტკიცება. ამხანაგმა ბერიამ სთქვა, რომ ამ საქმეში ფართოდ უნდა იქნას გამოყენებული ქალაქში არსებულ საწარმოთა დახმარება.

ისეთი საწარმოების, როგორიც არის დიმიტროვის სახელობის ქარხანა, კიროვის სახელობის ქარხანა, „ცენტროლიტი", 26 კომისრის სახელობის ქარხანა, ორჯონიკიძის სახელობის ქარხანა, შეუძლიათ და კიდევაც უნდა გაუწიონ სისტემატური დახმარება ქალაქის სამშენებლო ტრესტებს მექანიზმებისა და მოწყობილობის რემონტისათვის საჭირო სათადარიგო ნაწილების დამზადებაში. ამასთან, რასაკვირველია, საჭიროა, რომ თბილისის საქალაქო აღმასკომმა ამ მიზნით უკეთ გამოიყენოს თავის საკუთარ საწარმოთა შესაძლებლობანი. ალბათ საჭირო გახდება ზოგიერთი საწარმო გადაეცეს სამშენებლო ტრესტებს, როგორც სარემონტო ბაზა.

სერიოზული ამოცანები დგას თბილისის საქალაქო აღმასკომის ადგილობრივი მრეწველობის განყოფილების წინაშე. უნდა მივაღწიოთ იმას, რომ თბილისის საქალაქო აღმასკომმა მთლიანად უზრუნველჰყოს თავისი თავი ადგილობრივი სამშენებლო მასალებით.

მაგრამ საქალაქო აღმასკომი ჯერ კიდევ ცუდად ხელმძღვანელობს სამშენებლო მასალების დამამზადებელ თავის საწარმოებს. აგურის ქარხნები მძიმე მდგომარეობაში არიან. მათი სიმძლავრე არასაკმარისად არის გამოყენებული. ძეგვის კირის ქარხანა, რომლის მშენებლობაც ჯერ კიდევ 1940 წელს დაიწყო, მთლიანად არ დამთავრებულა და არ მუშაობს. დღემდე ჩვენი სამშენებლო ორგანიზაციები და რაიონული საბჭოები ხშირად განიცდიან გაჯის ნაკლებობას.

ომამდე თბილისის საქალაქო აღმასკომის ადგილობრივი მრეწველობის განყოფილების საწარმოები ყოველწლიურად უშვებდნენ 20-25 მილიონ ცალ აგურს, 1945 წელს კი გამოშვებულ იქნა მხოლოდ 4.100 ათასი ცალი. მიმდინარე წლისთვის აგრეთვე დაწესებულია მცირე გეგმა—10 მილიონი ცალი. თუ აგურის წარმოება ამ დონეზე დავტოვეთ, საკედლე მასალით ვერ უზრუნველვყოფთ ხუთწლიანი გეგმით გათვალისწინებულ ჩვენს მშენებლობებს.

საქალაქო აღმასკომის ყურადღება უნდა მივაპყროთ სამშენებლო მასალების წარმოებას. უახლოეს 2 წელიწადში აგებულ უნდა იქნას ახალი დიდი აგურის ქარხანა, რომლის წლიური ნაყოფიერებაც სულ ცოტა 10-15 მილიონი აგური იქნება, და უზრუნველვყოთ არსებული აგურის, კირისა და გაჯის ქარხნების მთელი სიმძლავრით მუშაობა.

მშენებლობისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს პროექტებისა და ხარჯთაღრიცხვების დროულად შედგენას. თბილისის საქალაქო აღმასკომის სისტემას მრავალი ნაკლი აქვს საპროექტო საქმის მოწყობაში. პროექტების შედგენა ჭიანურდება. ძალიან ხშირად ნაგებობათა დაპროექტება ხდება სიმტკიცის უზომო მარაგით, რაც ზედნადებ ხარჯებად აწვება სახელმწიფოს. ზოგჯერ ხარჯთაღრიცხვას მას შემდეგ ადგენენ, რაც ობიექტის მშენებლობა უკვე დამთავრებულია. სწორედ ეს იწვევს გადახარჯვის მიჩქმალვას.

უფრო მეტი ყურადღება უნდა მიექცეს აგრეთვე ჩვენი საცხოვრებელი და სხვა შენობების არქიტექტურას. ქალაქში საუცხოო არქიტექტურის ბევრი ახალი შენობა გვაქვს. მაგრამ მათთან ერთად აგებულია შენობები, რომელთა არქიტექტურა ყოვლად გაუმართლებელია. ზოგიერთი ჩვენი არქიტექტორი, ჩვენი მომწიფებული ხელოვნების შესაფერი დინჯი ფორმების ნაცვლად გვაწვდის ახუხულავებულ მოცულობებს და უცნაურად ტეხილ, ზოგჯერ კი თითქმის ყრუ მძიმე ფასადებს. ყოველივე ეს, გარდა იმისა, რომ შენობების გარეგნობას ამახინჯებს, იწვევს აგრეთვე სადგომთა არარაციონალურ განლაგებას, მათს ხელოვნურ დაბნელებას და სხვა უხერხულობას.

თბილისში ბევრი ნიჭიერი არქიტექტორი მუშაობს. მთავარი საარქიტექტურო სამმართველო სათავეში უნდა ჩაუდგეს მათს მუშაობას და მიაღწიოს იმას, რომ ახალი ობიექტების დაპროექტება ხდებოდეს საქმის ცოდნით, ლამაზად და მაქსიმალური მოხერხებულობით.

მუშაობა თბილისის საქალაქო მეურნეობის დარგში მიმდინარე წლიდანვე მნიშვნელოვნად ძლიერდება.

საჭიროა წელს დავამთავროთ დიდი საცხოვრებელი სახლის აგება პლეხანოვის პროსპექტისა და ჟორესის ქუჩის კუთხეში, რაც 4 მილიონ მანეთამდე დაჯდება, უნდა შევცვალოთ წყალსადენის სულ ცოტა 15 კილომეტრი ამორტიზებული განმანაწილებელი ქსელი და ფართოდ გავაჩაღოთ ქუჩებისა და გზების მშენებლობა. ამასთან განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მივაქციოთ საბინაო ფონდის რემონტს. მთლიანად უნდა ავითვისოთ სახსრები, რომლებიც გათვალისწინებულია საცხოვრებელი სახლების როგორც მიმდინარე, ისე კაპიტალური რემონტისათვის.

მიღებულ უნდა იქნას სერიოზული ღონისძიებანი საქალაქო მეურნეობის მუშახელით უზრუნველყოფისათვის.

თბილისის საბჭოს აღმასკომს შეუძლებლობა აქვს უკეთ მოაწყოს მშენებელი მუშების სასურსათო მომარაგება და აანალიზაროს მათი შრომა გადიდებული განაკვეთების მიხედვით. ამით იქმნება ხელსაყრელი პირობები იმისათვის, რომ ქალაქის მშენებელ ორგანიზაციებსა და რაიონსაბჭოების სარემონტო კანტორებში მოვიზიდოთ და შევინარჩუნოთ მუშები. ჩვენ განზრახული გვაქვს მუშების ნაწილი რაიონებიდან ჩამოვიყვანოთ, მაგრამ მხედველობაში უნდა ვიქონიოთ, რომ იმ დროს, როდესაც ჩვენი კოლმეურნეობები დატვირთული არიან სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებით, სოფლიდან მუშახელის დიდი რაოდენობით წამოყვანა მიზანშეუწონელი და შეუძლებელია. ამიტომ საქალაქო და რაიონული პარტიული ორგანიზაციების ამოცანა ის არის, რომ სამშენებლო ორგანიზაციებს დახმარება გაუწიონ ქალაქის მოსახლეობიდან მუშახელის შეგროვებაში.

(დასასრული მე-4 გვერდზე)

სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების ხუთწლიანი გეგმა და თბილისის პარტიული ორგანიზაციის ამოცანები

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივნის ამხ. **კ. ნ. ჩარკვიანის** მოხსენება თბილისის პარტიული ორგანიზაციის აქტივის კრებაზე 1946 წლის 16 აპრილს

(დასასრული)

VI

1946 წლის 9 თებერვლის თავის ისტორიულ სიტყვაში ამხანაგმა **სტალინმა** ჩვენი ქვეყნის მეცნიერებს დიდი ამოცანები დაუსახა მეცნიერების განვითარების საქმეში.

„ეჭვი არ მეპარება,—სთქვა ამხანაგმა სტალინმა,—რომ თუ ჯეროვან დახმარებას გავუწევთ ჩვენს მეცნიერებს, ისინი შეესძლებენ არა მარტო დაეწიონ, არამედ უახლოეს დროში კიდევაც გადააჭარბონ მეცნიერების მიღწევებს ჩვენი ქვეყნის ფარგლებს გარეთ“.

მალე ამას მოჰყვა საკავშირო მთავრობის დადგენილება მეცნიერ მუშაკთა მატერიალური მდგომარეობის გაუმჯობესების შესახებ. ამ დადგენილების თვითეული პუნქტი წარმოადგენს საბჭოთა მეცნიერების განვითარებისათვის, საბჭოთა მეცნიერთათვის ამხანაგ **სტალინის** უდიდეს ზრუნვის გამოხატულებას. დადგენილების თანახმად მეცნიერ მუშაკთა ხელფასი ბევრად დიდდება. მეცნიერთათვის დადგენილია სასურსათო და სამრეწველო საქონლით მომარაგების დიდი ნორმები. დიდ ქალაქებში, მათ შორის თბილისშიც, მიმდინარე წელს მეცნიერთათვის აგებულ იქნება თითო საცხოვრებელი სახლი, რომლებშიც იქნება 30-40 ხუთოთახიანი ბინა.

პარტიისა და მთავრობის განსაკუთრებულ ზრუნვას საქართველოს მეცნიერებმა უნდა უპასუხონ სამეცნიერო დაწესებულებათა მუშაობის მკვეთრად გაუმჯობესებით. აუცილებელია მეცნიერთა და სამეცნიერო-საკვლევ დაწესებულებათა მუშაობა დაექვემდებაროს ახალი, ომისშემდგომი მშენებლობის ამოცანებს, ჩვენი რესპუბლიკის შემდგომი სამეურნეო და კულტურული აყვავების ამოცანებს.

საქართველოს მეცნიერებამ საბჭოთა ხელისუფლების პირობებში განვითარების მაღალ დონეს მიაღწია. ჩვენ გვაქვს მეცნიერული აზრის დიდი ცენტრი რესპუბლიკაში—მეცნიერებათა აკადემია თავისი მრავალრიცხოვანი სამეცნიერო-საკვლევი დაწესებულებებით. ჩვენს უმაღლეს სასწავლებლებში ინტენსიური სამეცნიერო მუშაობა მიმდინარეობს. ჩვენ ნიჭიერ და მაღალგანათლებულ მეცნიერთა მრავალრიცხოვანი კადრები გვყავს.

მაგრამ სამეცნიერო მუშაობის დარგში საქართველოში ჯერ კიდევ არის სერიოზული ხარვეზები. მეცნიერებამ ჩვენში, თუ შეიძლება ასე ითქვას, რამდენადმე ცალმხრივი განვითარება მიიღო. მაშინ, როცა ისტორიამ, ლინგვისტიკამ, ფიზიოლოგიამ, მათემატიკამ, დიდი ნაბიჯი წასდგეს წინ, ისეთი მეცნიერებანი, როგორიც არის ფიზიკა, ქიმია, ძლიერ ჩამორჩნენ. უნდა აღინიშნოს, აგრეთვე რომ ჩვენს ახალგაზრდა მეცნიერებათა აკადემიაში ტექნიკურ მეცნიერებათა განყოფილება ჯერ კიდევ სუსტია და შესაფერი ყურადღებითა და დახმარებით ვერ სარგებლობს.

ჩვენ დიდი სიყვარულით ვეპყრობით მეცნიერების ყველა დარგს და ყოველმხრივ შევუწყობთ ხელს მათს შემდგომ განვითარებას. მაგრამ ამავე დროს ჩვენი სამეცნიერო დაწესებულებების ხელმძღვანელებს უნდა მოვთხოვოთ სერიოზულად იბრუნონ პირი ტექნიკური მეცნიერებებისაკენ. მატერიალური სახსრები, რომლებსაც სახელმწიფო უხვად გამოჰყოფს მეცნიერებისათვის, მნიშვნელოვანწილად უნდა მოხმარდეს ტექნიკურ მეცნიერებათა გაძლიერებასა და განვითარებას. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს მეცნიერთა ახალი კადრების აღზრდას ქიმიის, ფიზიკის, ტექნიკურ მეცნიერებათა დარგში, საჭიროა ფართოდ შემოვიღოთ ძველებურ ტალანტიკაციის ასამალლებელად ახალგაზრდა მეცნიერთა გაგზავნა მოსკოვში, ლენინგრადში, ხარკოვში, დონბასში, ურალის სამრეწველო ცენტრებში. უახლოეს წლებში უნდა აღვზარდოთ მეცნიერთა—მეტალურგთა, ქიმიკოსთა, ფიზიკოსთა, კონსტრუქტორთა მრავალრიცხოვანი კადრები, რომლებმაც წინ უნდა წაიწიონ ჩვენი მზარდი მრეწველობა.

ჩვენს სამეცნიერო-საკვლევ დაწესებულებებში ჯერ კიდევ არის სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის თემების არჩევისადმი არასახელმწიფოებრივი მიდგომის შემთხვევები. ჯერ კიდევ სათანადო კონტროლი არ ეწევა მეცნიერთა მუშაობას. გეგმით გათვალისწინებული სამეცნიერო-კვლევითი თემები ხშირად არ სრულდება და ერთი წლიდან მეორეში გადადის. მაგალითად, მეცნიერებათა აკადემიის ქიმიის ინსტიტუტი 1943 წლიდან 1945 წლის დამლევამდე ამუშავებდა როგორც გარდამავალს, ასეთ, თითქოს მარტივ თემას: „კაკლის ნაჭუჭის საღებავის ქიმიური გამოკვლევა“. ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის ინსტიტუტში 1944-დან 1945 წელში გადმოვიდა ხუთი თემა, სულ კი რვა თემა მუშავდებოდა.

შესრულებულ თემებს ყოველთვის როდი უდგენენ ხოლმე ინსტიტუტებს წერილობითი ნაშრომების სახით. უცნაურია, მაგრამ ადმინისტრაცია ასეთ შემთხვევებში კმაყოფილდება იმ მეცნიერი თანამშრომლის განცხადებით, რომელიც თემას ამუშავებდა, ანდა განყოფილების გამგის განცხადებით, თემა ნამდვილად შესრულებულიაო.

სამეცნიერო-საკვლევ დაწესებულებათა მუშაობა უნდა გარდაიქმნას ახალი ამოცანების შესაბამისად. საჭიროა უფრო მკაცრად მივუდგეთ ინსტიტუტების სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა თემატიკის შედგენას. ყოველივე ის, რაც ნაძალადევად მოგონილი და ზედმეტია, გეგმებიდან უნდა ამოვიღოთ.

ამასთან ბოლო უნდა მოეღოს უზომო შეთავსებებს მეცნიერთა მუშაობაში. საჭიროა აგრეთვე მკაცრად მივუდგეთ სამეცნიერო ხარისხისა და წოდების მინიჭების საკითხებს.

უეჭველია, რომ საქართველოს მეცნიერები თავიანთ მუშაობას აიყვანენ დიადი საბჭოთა სამშობლოს ომისშემდგომი განვითარების ამოცანების დონეზე და გაამრავლებენ თავიანთ მიღწევებს მეცნიერების ყველა დარგში, განსაკუთრებით ტექნიკურ მეცნიერებათა დარგში.

VII

ომისშემდგომი ხუთწლედის გრანდიოზული გეგმების შესრულება პარტიული ორგანიზაციებისა და საბჭოთა ორგანოებისაგან მოითხოვს კვალიფიციურ ხელმძღვანელობას, უალრეს სიზუსტესა და ოპერატიულობას მუშაობაში.

საჭიროა ყოველდღიური ზრუნვა მშრომელთა მატერიალური მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის. ზოგიერთ პროდუქტზე საბარათო სისტემის მომავალ გაუქმებასთან დაკავშირებით, ვაჭრობის საკითხებს განსაკუთრებით დიდი მნიშვნელობა ენიჭება. საჭიროა უკეთ დავაყენოთ ფართო მოხმარების საგნების წარმოების სასურსათო და სამრეწველო საქონლის დამატებითი რესურსების გამოახვისა და შექმნის საქმე. საბჭოთა ადამიანს, რომელმაც ომის მძიმე გაჭირვება გადაიტანა, უფლება აქვს მოითხოვოს თავისი კულტურულ-საყოფაცხოვრებო საჭიროების მაქსიმალური დაკმაყოფილება. პარტიულმა ორგანიზაციებმა მხედველობაში უნდა მიიღონ, რომ მშრომელთა ცხოვრების გაუმჯობესებისათვის მუდმივი ზრუნვა მათი უმნიშვნელოვანესი მოვალეობაა მიმდინარე ხუთწლედში.

პარტიული ორგანიზაციები სისტემატურ მუშაობას უნდა ეწეოდნენ, რათა განუმარტონ მშრომელთ ხუთწლიანი გეგმის საფუძვლები და დარაზმონ ისინი მორიგი პოლიტიკური და სამეურნეო ამოცანების შესასრულებლად. თავიანთი მასობრივი და ორგანიზატორული მუშაობით ისინი უნდა უზრუნველყოფდნენ მრეწველობის, სოფლის მეურნეობისა და მშენებლობის მიმდინარე გეგმების აუცილებლად მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულებას.

საქართველოში ყველა პირობა მოგვეპოვება იმისათვის, რომ ღირსეულად, მთლიანად და გადაჭარბებით შევასრულოთ ახალი ხუთწლედის დავალებანი. ჩვენმა ხალხმა გაიარა ბრძოლისა და მშენებლობის შესანიშნავი სკოლა სახელოვანი სტალინელის, ბოლშევიკური პარტიის და საბჭოთა სახელმწიფოს გამოჩენილი მოღვაწის ამხანაგ ლავრენტი პავლეს-ძე **ბერიას** ხელმძღვანელობით. (ტაში).

ჩვენი ხალხი, ისევე როგორც საბჭოთა კავშირის ყველა ხალხი, დიდი **სტალინის** ყოველდღიური ყურადღებითა და დახმარებით სარგებლობს. ყოველივე ეს იმის მტკიცე რწმენას გვინერგავს, რომ ომისშემდგომი ხუთწლედის განზორციელებისათვის ბრძოლაში საქართველო ძუდამ იქნება საბჭოთა კავშირის მოწინავე რესპუბლიკათა შორის.

ახალი ხუთწლედის ყოველი თვე, ყოველი წელი გაზრდის საბჭოთა ქვეყნის ეკონომიურ და სამხედრო ძლიერებას. ჩვენი ძლევამოსილი სამშობლო მტკიცე რწმენით ივლის წინ კომუნიზმისაკენ. ამის საწინდარია დიადი ბოლშევიკური პარტიის—ყველა ჩვენი გამარჯვების ორგანიზატორის—ბრძნული ხელმძღვანელობა. ამის საწინდარია ჩვენი ხალხის ურყევი ერთიანობა და დარაზმულობა თავისი გენიალური მხედართმთავრისა და შორსმჭვრეტი ბელადის დიდი **სტალინის** გარშემო. (მჭუხარე ტაში).

საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის პარტიული აქტივის კრებაზე

თბილისის პარტიული აქტივის კრებაზე ამხანაგ კ. ნ. ჩარკვიანის მოხსენების გამო აზრთა გაცხოველებული გაცვლა-გამოცვლა გაიმართა. სიტყვით გამოსულმა ამხანაგებმა ილაპარაკეს მშრომელთა ფართო მასების იმ უდიდეს საწარმოო აღფრთოვანებაზე, რაც გამოიწვია კანონმა სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების ხუთწლიანი გეგმის შესახებ. ისინი აღნიშნავდნენ, თუ როგორ ხორციელდება მეოთხე სტალინური ხუთწლედის პირველი წლის საწარმოო დავალებანი, რა უშლის ხელს მუშაობას და რა უხდა გაკეთდეს გეგმების მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულებისათვის.

საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის სტალინის რაიკომის მდივანმა ამხ. ლოლაძემ განაცხადა, რომ რაიონის მთელმა რიგმა საწარმოებმა ახალი წლიდან გააუმჯობესეს მუშაობა და წარმატებით შეასრულეს პირველი კვარტალის საწარმოო დავალებანი. მოწინავე საწარმოებთან ერთად არიან ჩამორჩენილი ქარხნებიც. მათ ვერ შესძლეს სამოქალაქო პროდუქციის წარმოებაზე უმტკივნეულოდ გადასვლა და თვიდან თვემდე დავალებები არ სრულდება. აბით აიხსნება, რომ რაიონის სამრეწველო საწარმოებმა მთლიანად კვარტალური გეგმა მხოლოდ 96,7 პროცენტით შეასრულეს.

ამხ. ლოლაძემ დაწვრილებით ილაპარაკა რაიონის საწარმოთა მუშაობაში არსებულ ნაკლოვანებათა მიზეზებზე. ზოგიერთი სამეურნეო და პარტიული ხელმძღვანელი არ იჩენს საკმაო ინიციატივას ახალი პროდუქციის გამოშვების ათვისების საქმეში, ნაკლებად ზრუნავს საწარმოო პროცესების მექანიზაციის, კადრების მომზადებისა და მუშათა საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებისათვის.

სტალინის სახელობის თბილისის ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხნის უფროსმა ამხ. მამაცაშვილმა აქტივს გააცნო მეოთხე სტალინური ხუთწლედის ერთ-ერთი დიდი ობიექტის—ახალი ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხნის მშენებლობის მიმდინარეობა. სამონტაჟო სამუშაოები ფერხდება იმის გამო, რომ დროზე ვერ იღებენ მოწყობილობას, მასალებს, საკმაო რაოდენობით არა ჰყავთ მუშახელი.

— მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში,—ამბობს ამხ. მამაცაშვილი,—სტალინის სახელობის თბილისის ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხანამ ვერ გამოასწორა მუშაობა და გეგმის შესრულებაში მნიშვნელოვანი გარღვევა ჰქონდა. მაგრამ ის გარემოება, რომ მარტში გეგმა შევასრულეთ, მოწმობს, ქარხანას ყველა პირობა აქვს კარგი მუშაობისათვის. თუ ჩამოვრჩით, იმიტომ, რომ დღემდე ვერ მოვაწყეთ საამქროთაშორისო დაგეგმვა, სერიოზული ნაკლოვანებები გვაქვს ახალგაზრდა კადრების მომზადებისა და შრომის დისციპლინის განმტკიცების საქმეში.

— კანონმა ახალი სტალინური ხუთწლედის შესახებ,—განაცხადა მაუდის ფაბრიკის მოწინავე ოსტატმა ამხ. დანელიამ,—ჩვენს ფაბრიკაში ახალი შრომითი აღმავლობა გამოიწვია. გადავწყვიტეთ ამ ისტორიული დოკუმენტის აღსანიშნავად წლიური გეგმა 21 დეკემბრისათვის შევასრულოთ, დავზოგოთ 20 ტონა ნედლეული და მოვამზადოთ 380 სპეციალისტი.

ფაბრიკის მოწინავე მუშები საქმით ახორციელებენ ნაკისრ ვალდებულებებს. მარტში 2,2 პროცენტით შემცირდა მასალების ხარჯვა, ხოლო შრომის ნაყოფიერების გეგმა შესრულდა 135,5 პროცენტით. ჩვენი მუშაობის ნაკლი ის არის, რომ ასამდე მუშა დღემდე ვერ ასრულებს ნორმებს, მოუწყობელია მუშათა საცხოვრებელი ბინები.

— მაგრამ ჩვენგან მოითხოვენ არა ახსნა-განმარტებებს, — ამბობს ამხ. დანელია,—არამედ მუშაობის გაუმჯობესებას. მთელ ძალ-ღონეს ვიხმართ, რათა პირნათლად შევასრულოთ დიდი სტალინის მიერ დასახული გეგმები.

სტალინური პრემიის ლაურეატმა პროფესორმა აგლაძემ წამოაყენა მთელი რიგი პრაქტიკული წინადადებანი მეცნიერ-მუშაკთა და საწარმოთა შორის, კავშირის განსამტკიცებლად.

— მხარი რომ გავუსწოროთ ჩვენი ეპოქის გრანდიოზულ საქმეებს, — განაცხადა ამხ. აგლაძემ, — საჭიროა დაუღალავი მუშაობა საკუთარი ცოდნის სრულყოფისათვის. უნდა ვიზრუნოთ კადრების ტექნიკური დონის ასამაღლებლად, მათი საერთო განვითარების ჰორიზონტის გასაფართოებლად. საწარმოში ტექნიკური ხელმძღვანელი მოწოდებულია იყოს ნოვატორი, ახალი, პროგრესული აზრის განმხორციელებელი.

კიროვის სახელობის მანქანათმშენებელი ქარხნის პარტბიუროს მდივანმა ამხ. გოგლიძემ აქტივს მოუთხრო საკუთარ გამოცდილებაზე საწარმოო საქმიანობის ხელმძღვანელობის დარგში. პარტიული ორგანიზაცია ფართოდ ნერგავს მოწინავე სტახანოველთა გამოცდილებას. რამდენიმე ხნის წინათ პარტბიურომ სპეციალურ სხდომაზე განიხილა იმ მუშების საკითხი, რომელნიც ნორმას ვერ ასრულებენ. გამოირკვა, რომ ადგილი ჰქონდა საწარმოო უბნების მუშაობის ერთიერთ შეუთანხმებლობას, არ ზრუნავდნენ სამუშაო ადგილის მოწყობისათვის. მიღებული პარტიული დადგენილების განხორციელებამ ხელი შეუწყო საწარმოო გეგმის გადაჭარბებით შესრულებას.

მშრომელთა დეპუტატების თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ამხ. გოჩაშვილმა აქტივს გააცნო მეოთხე სტალინურ ხუთწლედში ქალაქის კეთილმოწყობის გრანდიოზული სამუშაოები. საქართველოს დედაქალაქს უახლოეს წლებში დაამშვენებენ ახალი შესანიშნავი არქიტექტურული ნაგებობანი, ჭუჩები, მოედნები, ბაღები და სკვერები. მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება ქალაქის ელექტროგანათება და წყლით მომარაგება. ახალ ხუთწლედში საცხოვრებელი სახლების მშენებლობაზე და ქალაქის კეთილმოწყობაზე 80 მილიონი მანეთი დაიხარჯება. მარტო მიმდინარე წელს კაპიტალურ სამუშაოებს 19 მილიონი მანეთი მოხმარდება. მნიშვნელოვანი ღონისძიებები ხორციელდება ქალაქის სატრანსპორტო საშუალებათა გადიდების დარგში.

— სტალინური ხუთწლედის დიად სამუშაოთა შესრულება, — ამბობს ამხ. გოჩაშვილი,—ქალაქის საწარმოდაწესებულებათა ხელმძღვანელებისაგან მოითხოვს მეტ ინიციატივას, მუშაობის უკეთეს ორგანიზაციას. მათ ყოველდღიური კონკრეტული დახმარება უნდა გაუწიონ მშრომელთა დეპუტატების რაიონულ საბჭოებს, როგორც სპეციალურ შეკვეთათა შესრულებით, ისე საბინაო და გამწვანების დარგში გათვალისწინებულ ღონისძიებათა განხორციელებით.

საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის ორჯონიკიძის რაიკომის მდივანმა ამხ. ქვლივიძემ აღნიშნა, რომ რაიონის საწარმო-დაწესებულებებში დიდი მუშაობაა გაჩაღებული სტალინური ხუთწლიანი გეგმის თვითეულ საბჭოთა მოქალაქემდე დასაყვანად. აბრეშუმსაქსოვ ფაბრიკაში პროპაგანდისტი ამხ. შანიძე მეცადინეობის დროს ფართოდ იყენებს თვალსაჩინოების საშუალებებს. კარგად არის დაყენებული ახალი ხუთწლიანი გეგმის შესახებ კანონის შესწავლა სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, სამედიცინო, ფარმაკო-ქიმიურ, ზოოვეტერინარულ და სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტებში. ამ კანონის შესწავლამ ყველაზე უდიდესი შრომითი აღმავლობა გამოიწვია. აბრეშუმსაქსოვ ფაბრიკაში ფეიქრები კოპალეიშვილი, ზურაბიშვილი, კვიტაშვილი, დაუშვილი და სხვები დიდი გადაჭარბებით ასრულებენ ნაკისრ ვალდებულებებს. ქიმიურ-ფარმაცევტულ ინსტიტუტში წარმატებით მიმდინარეობს საქართველოს ფლორის სამკურნალო თვისებების შესწავლა.

საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის მინისტრმა რობაქიძემ კრებას გააცნო ის ღონისძიებანი, რაც ხორციელდება საფეიქრო ნაწარმის, ფეხსაცმლისა და ტანსაცმლის პროდუქციის გადიდების დარგში.

— საფეიქრო ნაწარმის გამოშვების გადიდება,—ამბობს ამხ. რობაქიძე, — ახალ მოთხოვნებს გვიყენებს სამკერვალო და ფეხსაცმლის ფაბრიკებისათვის კვალიფიციურ მუშათა მომზადების დარგში. წელს მომზადდა 100 თერძი. სპეციალისტთა ახალ კადრებს მოგვცემენ ტექნიკუმები და საფაბრიკო-საქარხნო სწავლების სკოლები. მსუბუქი მრეწველობის მუშებისა და ინჟინერ-ტექნიკოსების საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების მიზნით აშენდება სპეციალისტების სახლი და საერთო საცხოვრებლები. სამოქალაქო დაკვეთებზე გადასვლამ სამინისტროში შემავალ მთელ რიგ საწარმოებს პირველად სიძნელეები შეუქმნა, რის გამოც შარშან მათ სამეურნეო გეგმა მხოლოდ 95 პროცენტით შეასრულეს. სამინისტრომ მიიღო სათანადო ზომები არსებულ ნაკლოვანებათა აღსაკვეთად.

— სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიმდინარე წლის 6 მარტის დადგენილება მეცნიერ-მუშაკთა მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების შესახებ, — სთქვა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტმა, სოციალისტური შრომის გმირმა აკადემიკოსმა მუსხელიშვილმა, — მეცნიერული მუშაობის ფართოდ გაშლის მძლავრ სტიმულს წარმოადგენს. მატერიალური მოსაზრებებით შეთავსებით მუშაობა მავნეა შემოქმედებითი მოღვაწეობისათვის. ჩვენი მეცნიერული ძალების მთელი ნიჭი და უნარი უნდა ძვირფასთოთ საქართველოს მეცნიერული მუშაობის ხუთწლიანი გეგმის შესრულებისაკენ, რასაც ამჟამად ადგენს მეცნიერებათა აკადემია.

— საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემია,—სთქვა აკადემიკოსმა მუსხელიშვილმა,—მეტ ყურადღებას მიაქცევს ქიმიურ ინსტიტუტს, რომელიც დღემდე ვერ იჩენდა სათანადო ინიციატივას მთელ რიგ მომწიფებულ პრობლემათა დამუშავების საქმეში.

— სტალინური ხუთწლედის პირველი წელი,—განაცხადა საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის ლენინის რაიკომის მდივანმა ამხ. ხუჯაძემ,—წარმატებით დაიწყეს რაიონის მთელმა რიგმა საწარმოებმა. კიროვის სახელობის ქარხანამ პირველი კვარტალის მონაცემებით მეორე ადგილი დაიკავა სრულიად საკავშირო შეჯიბრებაში. თვიდან თვემდე გადაჭარბებით ასრულებენ დავალებებს ქარხანა „დაზგა“, „ცენტროლიტი“, 26 კომისრის სახელობის ქარხანა და ტრიკოტაჟის კომბინატი.

ამხ. ხუჯაძე დაწვრილებით შეჩერდა სტალინის სახელობის თბილისის ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო და ელექტროტექნიკური ქარხნების მუშაობის ნაკლოვანებებზე. ამ საწარმოების პარტიული და სამეურნეო ხელმძღვანელების ღირსების საქმეა სათავეში ჩაუდგნენ მუშათა გაზრდილ აქტივობას, უზრუნველჰყონ დავალებათა გადაჭარბებით შესრულება.

საქართველოს სსრ ვაჭრობის მინისტრმა ამხ. არობელიძემ აღნიშნა, რომ სავაჭრო ქსელი ემზადება უბარათო ვაჭრობაზე გადასასვლელად. ამჟამად გახსნილია განსაკუთრებული ვაჭრობის 12 რესტორანი, 47 პურის მაღაზია, მომდინარეობს რემონტი და მალე გაიხსნება მრავალი ახალი სასურსათო და სამრეწველო მაღაზიები.

— ახალი ხუთწლიანი გეგმით,—ამბობს ამხ. არობელიძე,—4.200 მილიონ მანეთამდე უნდა გავადიდოთ საქონელბრუნვა. ამისათვის საჭირო გახდება ჩამოვაყალიბოთ მთელი რიგი ახალი ტრესტები და სავაჭრო განყოფილებები. სამინისტრო სათანადო ღონისძიებებს ატარებს სავაჭრო ქსელის კადრებით უზრუნველყოფისათვის.

საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილების გამგემ ამხ. ალექსანდრეშვილმა ილაპარაკა იმ დიდ ახსნაგანმარტებითს მუშაობაზე, რასაც დედაქალაქის პარტიული ორგანიზაციები ეწევიან სტალინური ხუთწლიანი გეგმის პოპულარიზაციისათვის. როგორც პროპაგანდისტთა სემინარებზე, ისე წრეებში ჩატარდა რამდენიმე მეცადინეობა ხუთწლიანი გეგმის ცალკეული საკითხების მიხედვით. პარტკაბინეტებმა გამართეს ლექციები ხუთწლიანი გეგმის შესახებ. დედაქალაქში 6.000-მდე აგიტატორი ყოველდღიურად ეწევა ახსნა-განმარტებითს მუშაობას, აცნობს მუშა-მოსამსახურეებსა და მოსახლეობას მომავალ გრანდიოზულ სამუშაოთა დიად გეგმას.

— ამიერკავკასიის მეტალურგიული ქარხანა,—განაცხადა მშენებლობის უფროსმა ამხ. გიორგაძემ, — სტალინური ხუთწლედის ერთ-ერთი უდიდესი ობიექტია. ამჟამად დამთავრებულია მთელი რიგი დამხმარე საამქროებისა და წამოწყებათა მშენებლობა. მალე ფართოდ გაჩაღდება ქარხნის ძირითადი სამუშაოები. წარმატებით მიმდინარეობს საცხოვრებელი სახლებისა და ახალი ხიდის მშენებლობა. თუ პირველი კვარტალის გეგმა მშენებლობაზე მხოლოდ 63 პროცენტით შესრულდა, ამის მთავარი მიზეზი იყო შეფერხებანი ხეტყით, ცემენტითა და ქვანახშირით მომარაგების დარგში.

საქართველოს ალკკ თბილისის კომიტეტის მდივანმა ამხ. მეგრელიშვილმა ილაპარაკა ახალგაზრდობაში სტალინური ხუთწლიანი გეგმის პროპაგანდაზე. მან აღნიშნა, რომ კომკავშირულ ორგანიზაციებში, ახალგაზრდობის კრებებზე გაიმართა მოხსენებები ახალი ხუთწლიანი გეგმის შესახებ. ზოგი ხელმძღვანელი კომკავშირული მუშაკი ნაკლებად ზრუნავს ახალგაზრდობის საერთო და ტექნიკური ცოდნის ასამაღლებლად, ხშირად იშლება მეცადინეობა მუშა ახალგაზრდობის სკოლებში. მეცადინეობა ხუთჯერ ჩაიშალა, მაგალითად, დიმიტროვის სახელობის ქარხანაში.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი ამხ. კუპრაძე შეეხო საგანმანათლებლო ქსელის შემდგომი ზრდისა და სასკოლო-საალმზრდელო მუშაობის ახალ ამოცანებს. ხუთწლედის დასასრულს საქართველოში იქნება 4.500 სკოლა 850 ათასი მოსწავლით. სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს ნებართვით რესპუბლიკის არასრულ და საშუალო სკოლებში სწავლა გაგრძელდება ერთი წლით და გვექნება 8—11 წლიანი სკოლები. ეს საშუალებას მოგვცემს შევავსოთ ძოწაფეთა ცოდნა მთელ რიგ დარგებში, ღირსეული კოხტიხგენტი მივცეთ უმაღლეს სასწავლებლებს. თვალსაჩინო მუშაობა ჩატარდება სასკოლო კაბინეტებისა და ლაბორატორიების მოსაწყობად. ამუშავდება სასწავლო ნივთებისა და ინვენტარის დამამზადებელი ქარხანა. გამოიცემა ორნახევარ მილიონამდე სხვადასხვა სახელმოდების სახელმძღვანელო.

საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის მდივნის მოადგილემ მრეწველობის დარგში ამხ. ლელინმა დაახასიათა თბილისის საწარმოთა პირველი კვარტალის მაჩვენებლები. იმის გამო, რომ მთელი რიგი ფაბრიკა-ქარხნების სამეურნეო და პარტიულმა ხელმძღვანელებმა ვერ გარდაქმნეს მუშაობა მშვიდობიანი დროის ამოცანების შესაბამისად, ვერ მოახერხეს ახალი პროდუქციის გამოშვების სწრაფად ათვისება, დედაქალაქის საწარმოებმა პირველი კვარტალის გეგმა მთლიანად ვერ შეასრულეს. ზოგჯერ იმ ქარხნებმაც კი, რომლებმაც გეგმის საერთო შესრულების კარგი მაჩვენებლები მოგვცეს, თავი ვერ გაართვეს ძირითად დაკვეთებს. მაგალითად, სასოფლო-სამეურნეო მანქანების ქარხანამ, რომელმაც გეგმა 104,5 პროცენტით შეასრულა, ხუთი სახელწოდების ნაწარმიდან მხოლოდ სამი დაამზადა. გეგმა ნომენკლატურის მიხედვით ვერ შეასრულა კალინინის სახელობის ქარხანამაც. საწოლების წარმოების დავალება მან გაანაღდა მხოლოდ 46 პროცენტით, ხოლო ლურსმნისა—19 პროცენტით. მრეწველობის ხელმძღვანელ მუშაკთა ამოცანაა გადაჭრით გაუმჯობესონ კადრების მომზადება და აღკვეთონ მუშახელის დენადობა.

— ხუთი წლის განმავლობაში, — სთქვა ამიერკავკასიის რკინიგზის უფროსმა ამხ. კიკნაძემ,—გაყვანილ იქნება ახალი ლიანდაგი 172 კილომეტრზე, ხოლო მეორე ხაზი დაიგება 96 კილომეტრზე. გათვალისწინებულია დამატებით 600 კილომეტრი ლიანდაგის ელექტროფიცირება, ავტობლოკირების მოწყობა და მთელი რიგი სხვა სამუშაოები.

— სტალინური ხუთწლედის დიადი მშენებლობანი გაზრდილ მოთხოვნილებებს უყენებენ რკინიგზის ტრანსპორტს. ლუნინური მოძრაობის ფართოდ გაშლით, ვაგონების ბრუნვის გაზრდითა და დატვირთვა-გადმოტვირთვის გეგმების შესრულებით ამიერკავკასიის რკინიგზელები უზრუნველჰყოფენ ამ საბრძოლო დავალებათა წარმატებით შესრულებას.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ საარქიტექტურო სამმართველოს უფროსმა ამხ. ქურდიანმა გააკრიტიკა თბილისის საპროექტო ორგანიზაციების არადამაკმაყოფილებელი მუშაობა საცხოვრებელი და ადმინისტრატიული შენობების პროექტთა შედგენაში. საპროექტო ორგანიზაციების ხელმძღვანელები პრემიალური თანხების უმართებულო ეკონომიას ეწევიან, არ ჰქმნიან სტიმულს სანიმუშო არქიტექტურულ ნაგებობათა პროექტების შესადგენად. ზოგან მშენებლობის დაწყებას წინ არ უსწრებს ნიადაგის გეოლოგიური შესწავლა, რაც ხშირად იწვევს დაწყებული სამუშაოების შეჩერებას და უმიზნო ხარჯებს.

დიმიტროვის სახელობის ქარხნის დირექტორმა ამხ. სალაძემ ილაპარაკა ომის დღეებში ქარხნის კოლექტივის თავდადებულ მუშაობაზე. ქარხანა არაერთგზის გამოსულა გამარჯვებული საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში. ახალი პროდუქციის წარმოებაზე გადასვლასთან დაკავშირებით მთელ რიგ საამქროებში ადგილი ჰქონდა შეფერხებას. ამან გამოიწვია გეგმების შეუსრულებლობა. ამჟამად ქარხანაში ფართოდ არის გაჩაღებული საპირველმაისო შეჯიბრება. ბევრი მუშა მისაბაძ მაგალითებს იძლევა. ხარატი ამხ. ტყეშელაშვილი დავალებებს 1.500-1.600 პროცენტით ასრულებს, მსხმელი ამხ. ხადური სისტემატურად შვიდ ნორმას იძლევა. ასევე წარმატებით მუშაობს ახალგაზრდული ბრიგადა, რომელსაც ამხ. ძერეიცკი ხელმძღვანელობს. ქარხანა წარმატებით შეასრულებს მის წინაშე მეოთხე სტალინური ხუთწლედით დასახულ ამოცანებს.

* * *

პარტიულმა აქტივმა მეოთხე სტალინური ხუთწლედის შესრულებისა და თბილისის საწარმო-დაწესებულებათა მუშაობის გაუმჯობესების უზრუნველყოფად დასახა პრაქტიკული ღონისძიებანი.

უდიდესი აღფრთოვანებით იქნა მიღებული მისალმება ხალხთა ბრძენი ბელადის გენერალისიმუს

ი. ბ. სტალინისადმი

პასუხისმგებელი რედაქტორი
ბ. ნანიტაშვილი

ლ. ბ. ბერიას სახელობის პოლიგრაფიული კომბინატი „კომუნისტი“, თბილისი, ლენინის ქ. № 28. ტირაჟი 110,000. УЦ 00049